

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem v dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 85.

Gregr.

V visoki starosti 80 let je nagloma umrl dr. Edvard Gregr, češki državni in deželni poslanec, ki je spadal med najmarkantnejše osebnosti vse avstrijske javnosti in je bil gotovo najpopularnejši mož med vsemi živimi Čehi.

Umrli je Gregr vsled žalosti in bolesti zaradi grdih obrekovanj, s katerimi so ga v zadnjih dnevih krievno obsuli politični nasprotniki mladočeške stranke.

Zaradi svoje starosti Gregr že dolgo ni več v mladočeški stranki igral vodilne vloge, a blek njegovega imena je bil vzlic temu ohranjen med narodom, ki je v njem videl največjega ljudskega govornika češkega, najneustrašnejšega prvobornika za svobodo in narodnost in za resnični kulturni in gospodarski napredek.

Gregr je bil meščanski demokrat in po vseh svojih nazorih slovenskim naprednjakom najsimpatičnejša osebnost med češkimi politiki. Vse njegovo življenje in delovanje je bilo posvečeno boju za narodno in kulturno blagostanje Čehov, za njih politično svobodo in zoper tiranstvo Dunaja in Rima.

Rodil se je dr. Edvard Gregr dne 25. marca 1828. Posvetil se je zdravniškemu stanu in bil nekaj časa privatni docent na vseučilišču v Pragi, a viharji političnega življenja so ga vrgli iz te karijere.

Leta 1861. je vstopil Gregr v češki deželni zbor in od tedaj je posvečal vse svoje moči politiki. S svojim bratom Julijem Gregrom je ustanovil mladočeško stranko in ji ustanovil tudi svoj časopis „Narodne Liste“.

Od Staročehov je Mladočehe ločilo troje: Mladočehe so se postavili na demokratično stališče, bili so svobodomiseln in protiklerikalni in bili

so zoper abstinenčno politiko Staročehov ter za vstop v državni zbor. Njihova načela so prišla sčasoma do popolne veljave med Čehi.

Največja zasluga dr. Gregra je brezdvomno ta, da je nacionalsocializiral Čeha. Tudi Čehi so imeli svojo dobo narodne mladosti, dobo brezupnosti, resignacije in apatije. Gregr je pregnal te megle. Na neštevilnih shodih je znal vdahniti narodu nacionalno zavest, ljubezen do lastne individualnosti in do lastnega jezika in prepričanje, da se bodo narodna prizadevanja končala s popolno zmago. Nacionalsocializiranje Čehov je v največji meri zaslug in delo dr. Edvarda Gregra, iz tega pa izvirajo vsi uspehi, ki jih je dosegel Gregr.

Neizprosni je bil Gregr tudi kot sovražnik klerikalcev. Uvidel je, da se narod češki ne more povzpeti na višjo stopnjo in da ne more napredovati, dokler bo tičal v sponah klerikalizma, in zato je z železno doslednostjo pobijal klerikalizem. Na shodu v proslavo „krivoverca“ Husa dne 5. septembra 1881. je Gregr govoril zoper rimsko papeštvo in duhovsko tiranstvo tako ostro, da sta ga dva orožnika s silo pahnila z govorniškega odra in ga aretovala.

Naravno je, da je bil Gregr kot sovražnik klerikalizma tudi branitelj nove šole. Nepozabna ostane zasluga, ki si jo je pridobil za vse narode naše države l. 1888. Tedaj so klerikalci poskusili atentat na sedanji ljudskošolski zakon. Princ Liechtenstein, sedanji krščanski socijalec, ki pa je bil takrat še čistokrven klerikalec, je predlagal premembo ljudskošolskega zakona v klerikalnem smislu. Klerikalci so bili trdno prepričani, da zmagajo. Tedaj pa je vstal dr. Edvard Gregr in je v presijajnem govoru, v govoru, ki velja po vsi pravici kot eden najznamenitejših, kar jih je bilo kdaj izrečenih v državnem zboru, pobijal Liechtensteinov predlog in ga tudi srečno

premagal Liechtensteinov predlog, o katerem je Gregr rekel, da hočejo klerikalci z njim izkoptati narodom „grob nevednosti in kulturne propadlosti“, je bil odklonjen in po Gregrovi zaslugi je bila rešena sedanja ljudska šola.

Dasi meščanski liberalci, je bil Gregr vendar vse svoje življenje zvest in neustrašen bojevnik za pravice delavstva in je z vso svojo energijo nasprotoval v njegovih časih tako priljubljenemu policijskemu zatiranju delavskega gibanja. Ko je svoj čas grof Taaffe delal izjemni zakon zoper delavsko gibanje, je bil Gregr najodločnejši nasprotnik te nakane. Vsled tega Taaffe kar ni mogel dobiti med poslanci poročevalca za svoj zakon. Tudi taki ljudje, ki so bili vneti za Taaffov načrt, se niso upali prevzeti poročevalstva. Naposled se je vendar našel tak človek. Seveda je bil to slovenski klerikalec Tonkli. Taaffe je Tonklija za to „uslugo“ dobro plačal: preskrbel mu je red železne krone, izposloval mu plemstvo in ga spravil v upravni svet tržaškega „Lloyda“, kar je neslo na leto 40.000 K. Gregr ni od tistega trenutka nikdar več pogledal Tonklija.

V neki svoji brošuri je Gregr zapisal kriklate besede: „Narod beračev, sužnjev in ignorantov je malo vreden“. Vse svoje življenje je delal Gregr na to, da povzdigne češki narod iz gospodarske ubožnosti ter iz politične in duhovniške odvisnosti. Storil je toliko, da mu tega češki narod ne bo nikdar pozabil.

Tiranstvo štajerskega klerikalizma.

S Štajerskega, 2. aprila.

Zadnji „Slov. Gospodar“ se ponaša s svojim tajnozupnim shodom pri županu Skazi v Velenju. To ponašanje gospodov krog kapitana kle-

rikalne mornarice na suhem nas prav nič ne iznenadi, saj nam je znano, kako spretni farbarji in lažniki so ti novopečeni zvezarji. Edino to nam ni umljivo, zakaj dr. Korošec in Robič ne priredita javnih shodov ter ne privolita svobodnega izraza tudi drugim, ki ne trobijo v klerikalni rog. Spoznanje je nekaj nevarnega za te pokrite „rihte“, ki imajo izborna namazan jeziček, kopice lepih in visokoletečih obljub, za delo pa lene roke. Resnica, gospodje, spoznanje ljudstva bo bridek, a zaslužen udarec za vas in vaše prvenstvo v politiki. Jerobstva in tlake, duševne kakor telesne, so se že naveličali, in le žarek spoznanja, pa sfrčite, da se vam ne bo več zljubilo na krov. Toliko vam pač lahko povemo in sicer prav odkritosrečno, da tajnih shodov naše ljudstvo ne mara in da črti silo vaše komande.

Bojazen za prvenstvo in politično nadvlado vas je že popolnoma zmedla, kar je očividni dokaz dete, kojega vzorni očetje ste, vi lavantinski duhovniki s podrejenimi profesorji, odvetniki in finančnimi uradniki. To dete, ki blebete naučene in vtisnjene slabotne vaše izrodke, zna le še grdo zmerjati in psovati kot kak cigan. Treznemu človeku se gabi, če čita vašega „Gospodarja“ in studi se mu, vzeti to umazano kunjco v roke.

In to naj bodo plemeniti cilji, s kojimi nameravate vi, namestniki največjega učenika, spraviti ljudstvo do izobrazbe, do napredka? Se li ne sramujete samih sebe, ko citate podle svoje izrodke?? Kar se vam ne posreči, rodi smrad in gnulobo, ki mori duše vaših privržencev. Vaši spisi so bujši kot strupen alkohol in mi se le čudimo, da vam morejo slediti visokonaobraženi ljudje kot juristi, profesorji in drugi akademiki. Se tem ljudem v resnici ne gabi do vas? Jim je li njih grabežljivost in častilakomnost res krotilka, da se jim ni možno več premagovati.

Pa kakor pravi pregovor: povej mi, s kom občuješ, in povem ti, kdo si — ni to nič čudnega.

Tako tedaj, česar si veš ne upate doseči javno, hočete izsiliti na tajnih shodih, a vedite, spodletelo vam bo tudi to. Naš kmet ni tako robat in zabit, kakor si mislite vi. Izprevidel je, da so vam roke močno — k sebi obrnjene — in da so grdi, lopovski vaši nameni.

Kličete ljudi tajno z vabili, na katerih jim prav nič ali le prikrito poveste, česa hočete od njih. In tako pridejo na vaše tajno zaupne shode ljudje, ki niti ne vedo, zakaj so vabljani, in kaj naj tam delajo.

Tako je bilo tudi v Velenju. Pa ne lagajte zopet, ker, kar govori kmet, je resnica in njemu bomo pač preje verjeli kot vam.

Prišli so kmetje, nevedoč, zakaj se pravzaprav gre, in ko ste komandirali: vzdignite roke, so jih v resnici vzdignili, a gospoda, kaj pa je bilo v njih. Ste li gledali v globino odkritosrčne duše slovenskega kmeta. Da, mogoče ste, a videli ste prav nasprotno, kot bi morali videti.

Vzdignili so tedaj navzoči roke za kandidata Robiča, a njih usta so pozneje glasno govorila: **mi volimo Ježovnika**, ker je sam kmetovalec, domačin, ki ve, kje nam je hudo, in kako nam pomagati. Za tega moža so vsi, ker dobro vedo, da on nima dela in pomoči le na jeziku kot vi, pač pa mu je v resnici do dela in bo zastavil vse sile, da se sčasoma olajša breme trpinu-kmetu.

Ni tedaj prav nič čudno, če vlada vsepovsod veliko zanimanje za kmetškega kandidata Ježovnika, ker vedo dobro vsi, da je mož poštenjak, neomadeževan, značajan in energičen, ki se ne bo dal voditi in siliti ne od ene ne od druge strani, ki ne prisega na noben specijalen program, pač pa hoče po strogo začrtani poti neomahljivo naprej.

LISTEK.

Pastirica Afrodita.

(Roman Romanov.)

(Dalje.)

In tudi tujec se je nasmejal. Nasmejal se je in njegov smeh je bil glasen in skoro prešeren in zavoljo tega je obšlo Tončko neprijetno čuvstvo. Ta je bil v hiši, veliki kakor cerkev, in se je lepo zasmel, zdaj pa se ne smeje več tako. Videl je blatne čevlje in otepeno krilce... več se tako lepo ne smeje...

„Saj je zdaj že vseeno, ko je videl raztrgane čevlje in otepeno krilce...“ je pomislila Tončka, izginila je rdečica iz lic in so se dvignile oči.

„Goličava je...“

Pokazala je z roko dol in je pogledala tujcu v obraz. In ko je pogledala, se je bila domislila. Črne lase je imel, dolge, lepo počesane, obraz je bil blede, oči velike in žalostne. Črno je bil napravljen, ob večerih pa je stal na vzvišenem kraju... Tako je bilo zapisano in Tončka se je bila zamislila. Spomnila se je, kako stoji na vzvišenem kraju, zamahne z rokami in potem zabuč

in zagrmí po veliki hiši kakor po cerkvi o Veliki noči, ko zagrame in zabučé lepo pozlačene orgle.

„Ha... ha...“

Zasmejal se je, stopil je bliže in Tončki se je zdelo, da se je zelo lepo zasmel. Ta je tisti — je pomislila — ki se je lepo zasmel, ko je odprla duri in stopila v hišo, veliko kakor cerkev...

„Kako pa ti je ime?“

Čisto blizu je stal, dober je bil obraz in prijazen in Tončki je bilo lepo pri srcu. Ta je, ki piše o njem velika knjiga, ki je dober in blag in je rešil grofice, revno živečo in jo je odpeljal s sabo, lepo kakor angela...

„Kaj ne veš, kako ti je ime?“

Nič ni vedela Tončka, od lepote tistega hipa omamljena, nazaj je naslonila glavo in je zaprla oči. In takrat so se oklenile njenega drobnega života dobre roke, sklonilo se je nad njo, dotaknilo se je usten in se je pogreznilo vanje...

„Afrodita ti je ime... Afrodita...“

Govorilo je nad njo, tako so plavale besede, kakor oddaljenih zvonov glasovi, ko zvoni daleč tam za holmi, zvoni in veselo oznanja Veliko noč... Menda ni bilo to na holmu, tam v

hiši je bilo mogoče, ki je velika kakor cerkev in gore svetle luči sredi nje in igra godba, kakor pojo orgle na Novega leta dan...

II.

Tisto noč je sanjala Tončka z odprtimi očmi. Tiho je bilo v sobi, včasih je zaškrtala miš, šla je senca tu in tam preko stropa, počasi, od desne na levo, postala malo, potem izginila mahoma. Luna je sijala brez okna, zunaj so gorele menda zvezde in je bila lepa jesenska noč. Dahnilo je menda včasih od juga, zašumelo je po šumah, počilo je, čudno se je oglasilo, potem je bilo vse tiho, kakor pod rušo in je bila noč dosti mirnejša kakor prej. Popolnoma pokojno so gorele zvezde, nepremično je stala luna sredi nočnega neba.

Tončka je ležala tesno skrčena in je sanjala z odprtimi očmi. Že so bili na nogah čevlji od svetlega atlasa, že ni bilo krilce davno več otepeno, že so bile roke čiste in bele kakor cerkve beli strop. Tudi bluzi ni bila več umazano rdeča, od svetle svile je bila, tesno se je oprjemala života, da so se poznale mlade prsi, kako so se dvigale naenkrat tako prešerno. Že je bila roža v laseh, velika temna roža in opojno dehteča,

že je stal tujec na pragu in jo je poklical kakor jo je imenoval na tisti lepi večer.

„Afrodita...“

Poklical je in se je nasmejal in je stal na pragu, oblečen v črno, svetli črni lasje so padali na čelo, glej, in so se nasmejale velike in žalostne oči.

„Ha... ha...“

Prijazno se je nasmejal in stopil bliže in se je dogodilo tako, kakor se je bilo dogodilo na tisti lepi večer. Čudno je bilo postalo v srcu, razlila se je po njem mehkoča, milina, sanje poznonočne, bogvekaj... Zaprl se so oči, težko so se dvigale prsi od velike sladkosti omamljene, naslonila se je glava nazaj in so se oklenile života prijazne in tople roke. In se je sklonilo in se je doteknilo usten in se je pogreznilo globoko vanje...

Šla je Tončka na pot, ko jo je prijel tujec za roko in sredi njenih prsi je bilo veliko razpoloženje. V hišo gremo — je pomislila — ki je velika kakor cerkev in hodijo tam ljudje gor in dol, veseli so in se smejejo in je daleč žalost od njihovih src. In se odpro nove duri in v novo cerkev stopijo noge. Tiho je tam in tiho pridejo ljudje in sedejo tiho in

gledajo na tiste, ki stoje na vzvišenem kraju in je on med njimi... Skloni se glava, stresejo se svetlo-črni lasje, zamahnejo roke, čuj, in zabuč in zagrmí, kakor zabuč in zagrmé orgle na Veliko nedeljo...

Šla je Tončka s tujcem in je stala tam, ko je zamahnil z roko in je potem tako silno zabučalo in grmelo, da je bilo tesno pri srcu in je postalo strah. In se je stisnila k njemu, ki je stal mirno na sredi in je zibal roke po zraku in ga ni bilo strah. In se je spustila dol bela roka in jo je pobožala po licu in je tako minil ves strah. In moral je miniti, zakaj več ni grmelo in bučalo. Prijazno je pelo od vseh strani, nalahko, komaj se je čulo, kakor lepa pesem, tam za daljnimi hribi, se je slišalo. In je vabilo in je prosilo bogvekaj in je umiralo dolgo, kakor bi ne moglo umreti. Ali umrlo je in se prebudilo tam po veliki hiši. Čuj, ljudstvo je vpilo, ploskalo je z rokami in nagnil je glavo, ki je bil povesel roke, in se je priklonil globoko dol.

Šla je Tončka v tiho brezumno poslopje, kjer so hodili ljudje, fant in dekle sta šla in gospod in gospa, veseli so bili in so se smejali. Šla je Tončka in tudi ona je bila vesela in

Poglejmo pa sedaj vas, gospode Šusteršičevega kalibra in vašo „Kmet-sko zvezo“. Ta zveza je, prav po do-mačje povedano, največja klerikalna lumparija in političen švindol, s ka-terim hočete pridobiti vso moč v svojeroke. „Kmet-ska zveza“ je tiran, ki brezpogojno sili vsakogar pod-pisati in ne samo podpisati, celo pri-seči na njen program, sicer ni po-štenjak, ne katoličan ter ne more in ne sme biti poslanec. Izdajalec je in brezverec, kdor ne dirja za vami, če prav je v resnici veliko viši kot ste vi ter ima več vere kot vsi koman-danti iz Maribora.

Gospodje, ali ni to lepa slika, po-keji lahko spozna vsak otrok, kdo pravzaprav ste. Pa še lepša slika se bo sčasom razvila. Tako ste kratko-vidni in neumni, da vas človek na-vsezadnje mora pomilovati. Kar preje proklinjate, blatite in psujete, to vam je pozneje najsvetlejši biser in naj-dražji zaklad, samo da podpiše vaš program in priseže nanj in naj bo potem še tak lopov, poštenjak je, ker je vaš.

In to se vam je že nešteto krat primerilo: Z loparjem ste bili po-njem, potem pa lizali njegove sto-pinje.

Fej, sram vas bodi — ste to du-hovniki, ste to katoličani, slabši ste kot Turki!!

Pa bodisi! Vas ne spreobrne ni-hče, ker imate trdo kožo kot slon, še sam Kristus ne, ker tega bi danes vi sami križali v treh dneh, če bi prišel zopet na svet, kakor je dejal vzoren duhovnik sam dobesedno: če danes pride Kristus na svet, ga farji sami v treh dneh križajo, ne bodo čakali 33 let. — r

Sloga v čeških strankah.

Praga, 2. aprila. Včeraj so imele mlade češke radikalne stranke skupen shod, na katerem se je skle-nila spojitev čeških narodnih socialnih demokratov, radikalnih državnih pravašev in naprednih državnih pravašev. Vse tri stranke nastopijo s skupno listo kandidatov za državni zbor.

Moderna češka duhovščina.

Praga, 2. aprila. Danes se je vršil zelo buren shod zveze nižje duhovščine. Shod je protesti-ral proti odredbi nadškofa, ki je zvezo prepovedal. Shoda se je udeležilo nad 200 župnikov in kapla-nov, ki so zastopali nad 2000 poobla-stil. Tajnik nadškofijskega ordinarijata, župnik Engler, je predlagal, naj se zveza pokori kardinalovemu ukazu. (Viharni ugovori: Tega ne storimo nikdar!) Proti predlogu je odločno govorilo več župnikov in kaplanov, a nekdo je postavil posredovalni pred-log, naj se nadškofa in škofo naprosi, da se še enkrat nepristransko pouče o delovanju zveze. Župnik Neumann je pripomnil, da so nadškofovo zapo-ved provzročili jezuiti. Nepopisen

se je smejala in je gledala nanj, ki je bil zamahnil z rokami in je potem tako silno zagrmelo in zabučalo, da je bilo tesno pri srcu in je bilo po-stalo strah...

In sta šla od ljudi, zaprla so se duri za njima, stopila sta na pot, ki je bila bela in ravna kakor miza od javorja. In drevesa so rastle na desno in levo, posebna drevesa so bila, ni-koli do tistikrat jih še niso videli oči. In so stale pod njimi klopi, tih mrak je bil tam in je prijazno vabil.

Šla sta in sta prišla do velike vodne kotanje; šumele so tam vode, visoko v zrak so se dvigale, padale so nazaj dol iz visočine in so se sve-tile v luninih žarkih. Niso spale vode, kakor je bila noč mirna in je sijala luna tako lepo in miline polno. In tam dalje dol je šumelo in enomer, šumelo je in se penilo in se je za-ganjalo ob bregove, zasvetilo se je včasih, potem je legla medla luč na vso zeleno in brezmejno plan.

Lepo je bilo, milina se je razlila po prsih in je napolnilo srce čuvstvo mehko.

„Legla bodem tukaj in bodem umrla...“

(Dalje prih.)

vihar je nastal, ko je rekel kardinalov odposlanec, da zveza škruva proti škofski avtoriteti. Protest je bil tako velikanski, da se ni razumela nobena beseda. Pri glasovanju se je ogromna večina izrekla proti razpustu zveze in s tem proti nadškofovemu ukazu.

Nemci za narodno avtonomijo

Brno, 2. aprila. Načelnik nem-ske ljudske stranke dr. Chiari je govoril na shodu, na katerem se je predstavil za kandidata. Zavzemal se je za popolno ločitev od Ogr-ske, ako ni mogoče razmer med obema državama temeljito urediti. Glede narodnostnega vprašanja je rekel, da imajo avstrijski narodi skupne interese, v sled česar je po-trebna narodna federalizacija. Narodna avtonomija dobiva že trdna tla. Brezpogojno potreben je narodni kataster. Ako Nemci v alpskih deželah se še tudi niso zavzeli za narodno avtonomijo, vendar ta ideja napreduje.

Nagodbena pogajanja.

Budapešta, 2. aprila. Zaradi nagodbe se je vršila danes v stano-vanju ministra Kossutha konfe-renca, ki se je udeležil tudi mini-strski predsednik dr. Wekerle. Seja gospodarskega odseka, ki je bila skli-cana na dan 4. t. m., se je zaradi Kossuthove bolezni odgodila. — Vest, da je pričakovati demisije dr. We-kerle, je popolnoma izmišljena, ker glede nagodbe vlada med vsemi mi-nistri popolno sporazumljenje.

Nemadžarske narodnosti na Ogrskem.

Zemun, 2. aprila. V Novem sa-du je imela radikalna srbska stranka shod ter sklenila delovati za popolno neodvisnost in samostalnost Ogrske.

Budimpešta, 2. aprila. V Aradu so zborovali Rumuni. Zborovanja so se udeležili tudi štirje poslanci. Posl. Goldis je odločno nastopil proti no-vemu školskemu zakonu. Urednik Bok-u je predlagal, naj se za saniranje ža-lostnega položaja nemadžarskih narod-nosti povsod skličejo deželni shodi ter se naj odpošlje parlamentarna komi-sija. Predlog je bil soglasno sprejet.

Proti ogrski koaliciji.

Budapešta, 2. aprila. Na ve-likem ljudskem shodu, ki ga je pri-redil posl. Lengyel, se je ostro na-padala koalicija. Lengyel ji je očital, da v enoletnem svojem obstoju ni ničesar dosegla za narod, pač pa je vse žrtvovala za Avstrijo. Poslanec Eötvös je izjavil, da stranka s svojo brezdelnostjo sramoti ime Ludvika Kossutha. Posl. Uray je rekel, da je poraz pri Vilagosu si lažje raz-lagati, kakor pa sedanje vedenje ne-odvisne stranke. Stari Kossuth bi sinu-ministru vrgel stol na glavo, ako bi videl, kako se je ta oddaljil od idej svojega očeta. Shod je sprejel končno resolucijo za gospodarsko samostojnost Ogrske. Nadalje se je

razpravljalo o ustanovitvi nove koalicije. Strankin program izdela posl. Eötvös.

Obstrukcija srbskih radi-kalcev.

Belgrad, 2. aprila. Na vprašanje, kakšno stališče zavzame vlada napram obstrukciji mladoradikalcev, je odgovoril v skupščini ministri-ski predsednik Pašić, da bo vlada, kakor hitro se prepriča, da je delo-vanje skupščine s obstrukcijo onemo-gočeno, sprejela primerne sklepe. Raz-pust skupščine pa se ministrskemu predsedniku ne zdi primerno sredstvo, ker bi mogla opozicija tudi v novi skupščini nadaljevati obstrukcijo.

Justične reforme v Mace-doniji.

Carigrad, 2. aprila. Komisija, ki je bila zaradi justičnih reform po-slana v Macedonijo, se je zedinila z vrhovnim nadzornikom Hilmi pašo za sledeče reforme: 1. Aktiviranje mirovnihi sodišč, ki so v turških zakonih že določena, a dosedaj še ne-izvedena. 2. Za civilnopravne stvari pri terjatvah izpod 250 pijsastrov se pristojbina opusti. 3. Pri 40 so-diških se nastavi izvrševalni uradniki. 4. Vsem sodnim urad-nikom se zvišajo plače, a za sodnike se nastavi le osebe, ki so absolvirale pravno akademijo v Cari-gradu. 5. Za vsak vilajet se nastavi po eden justični nadzornik z namestnikom, in sicer mora biti namestnik kristjan, ako je nadzornik mohamedan, in narobe. Vsa sodišča se morajo vsako leto po dvakrat nad-zorovati. 6. V Solunu se ustanovi drugo kazensko sodišče prve instance. 7. Vse sodnike imenuje sultan.

Sestanek med Bülowom in Tittonijem.

Rim, 2. aprila. Uradno se raz-glaša o sestanku med nemškim kan-celarjem Bülowom in italijanskim ministrom zunanjih del Tittonijem v Rapallu slededne: Vrtil se je dolg prijateljski razgovor. Dasi niso pro-vzročili politični nagibi razgovora, je vendar umevno, da se je razpravljalo o vseh političnih vprašanjih, ki prevladujejo sedaj mednarodno ob-zorje. Razgovor se je vrtil, da se kon-statuje popolno sporazumljenje glede idej obeh državnikov.

Med razgovorom obeh ministrov se je razgovarjal neki dunajski do-pisnik z odličnimi politiki iz spre-mstva obeh ministrov, ki so mu pove-dali, da nista ne Giolitti ne Tittoni za omejitev oborože-vanja, ker med Avstrijo in Italijo ni ravnotežja glede oboroženih sil in ker Avstro-Ogrska svoje ob-oroževanje sistematično na-daljuje ter bi se njeno miro-ljubno mišljenje moglo izpre-meniti. — Na vprašanje dopisnika, ali obstoji med Avstro-Ogrsko in Anglijo dogovor, da se Avstriji

zagotovi Trst, se mu je odgovorilo, da takega dogovora ni.

Kmet-ska vstaja na Ru-munskem.

Bukarešt 2. aprila. Med upo-rnimi kmeti v nekaterih okrajih se je izvršil popoln preobrat. Sami porav-navajo škodo ter donajajo nazaj ukradeno blago. Drugod pa spokor-jeni kmetje, ki so bili k uporju primo-rani, podpirajo vojaštvo proti četam upornikov. Spopad s kmeti so jimele vojaške patrulje v Patucelu, kjer so padli štirje puntarji, nadalje v Langi, Marzanu in Troiti. Naj-hujše se še puntate v Valahiji občini Hurezani in Pegeni. V Galiceji središču vseh puntov, so vsi voditelji zaprti.

Položaj v Moldaviji se z vsa-kim dnem boljša, vendar je še pov-sod razpostavljeno vojaštvo. Uporniki izročajo sami voditelje vojakom, pro-sijo za pardon, ter vračajo ukradene reči. Med zaprtimi agitatorji so tudi župana Panaitescu iz Zimnice in Janescu iz Calinesta ter učitelj Petrescu. Mesto Turn-Severin je zasedeno po vojakihi, ker se je raznesla vest, da se bližajo mestu močne čete upornikov. V Negoju so kmetje ujeli graščinskega najem-nika Pavliera, ga živega pribili na križ ter mu potem odsekali glavo. V Baltestu je bil hud spo-pad med vojaštvom in uporniki. Dva častnika, dva podčastnika in 20 vo-jakov je bilo močno ranjenih. Med prijetimi agitatorji so tudi mirovni sodnik iz Jassyja, Warlan, postaje-načelnik iz Konstantinesca, ki je ustavil oddelek rezervistov ter jim prigovarjal, naj ne streljajo na kmete, končno še sedem odvetnikov.

Vsa škoda, ki jo je povzročil kmet-ski punt, se ceni na 35 milijo-nov frankov.

Kralj je zapovedal, naj se stot-nija stotnika Maresa črta iz armade, ker je bežala pred kmeti ter prepu-stila nadporočnika Miculena upornikom.

Vsled razburjenja zadnjih tednov se je kralju bolezen zelo shušala, tako da zdravnike skrbi za njegovo življenje. Zadnje čase je padel kralj večkrat v medlevico ter se je poja-vila opasna srčna slabost.

Ministrska kriza na Ba-varskem.

Monakovo, 2. aprila. Državni minister grof dr. Feilitzsch je po-dal demisijo. Naslednik mu bo ime-novan koncem tekočega tedna. De-želni zbor je razpuščen in so nove volitve razpisane na dan 31. maja.

Evropejci v Maroku.

Pariz, 2. aprila. Zaradi okupa-cije Udje so sklenila nekatera ma-roška plemena, da se krvavo mašču-jejo nad Evropejci. V Marakešu Evropejci ne smejo zapustiti stanovanj ter so v hudih skrbih. Gubernator si prizadeva, da ohrani mir.

Pozor somišljeniki!

Volilni imeniki so v nekaterih občinah že razpoloženi za javni vpogled. Na občinski tabli se raz-glaša reklamacijska doba. Ker je možno reklamirati le tekom 14 dni od dne razglasitve in javne razpoložitve imenikov, naj se so-mišljeniki **tako** prepičajo o iz raz-glasa na občinski deski, ali so imeniki že razpoloženi, in si po večkrat iz pišejo natan-čno imena, stan in stanovanje vpisanih volilcev, in natančno pre-gledajo, ali je kak somišljenik izpuščen ali kak nasprotnik pre-več vpisan. Poskrbi naj se takoj dokazne listine za reklamacije, t. j. krstni list (rojstni podatki) od roj-stne župnije, svedočbo državljanstva od glavarstva, svedočbo enoletnega bivanja pa od županstva. Te obla-sti morajo izdati te listine v re-klamacijske namene takoj in brezplačno. Reklamacije naj se kar možno kmalu vložijo in sicer pri županstvu. Somišljeniki, re-klamacijska doba je **kratka a dragocena doba**. Poznejše re-klamacije so brezuspešne.

Torej na delo!

Vsa pojasnila v tem oziru daje brezplačno pisarna dr. Tril-lerja in dr. Novaka v Ljubljani.

O socializmu.

Že zadnjič smo omenili, da je glavni smoter združb ta, da bi se do-segli čim najugodnejši delavni pogo-ji za delavce. Naloga združb je torej, natančno opazovati delavno pozorišče in vse druge okolnosti, ki vplivajo na delavne pogoje ter izbrati pravi tre-nutek, ko se lahko izvojujejo od de-lodajalcev višje meze, skrajšanje delavnega časa ali druge okolnosti za delavce. Če sprejme delodajalec pogoje, ki so mu jih stavili delavci, v tem vsa zadeva na kratko rešena, je nasprotnem slučaju pa delavci usta-vijo delo in stopijo v stavko, ki se konča po krajšem ali daljšem tra-janju, s popolnim, delnim ali sploh z nobenim uspehom. Razločujemo stavke, ki se vršijo v svrhu napada ali pa obrambe. V prvem slučaju, ki se največkrat do-gaja, stavijo delavci pogoje, pod ka-terimi so pripravljeni, dosedanja dela še nadalje opravljati; pri obrambenih stavkah pa stavijo delodajalci nove, napram dosedanjim slabše po-goje, ki jih delavci nečejo sprejeti, temveč raje stopijo v štrajk. Da bi se stavkujočemu delavstvu tem hi-treje pripomoglo k zmagi, stopijo čisto tudi delavci enakih ali sorodnih strok v stavko, ki jo v tem slučaju imenujemo solidaritetno stavko. Ako pa štrajk obsega vse stroke mesta ali dežele, imenujemo to splošno stavko. Splošne stavke se poslu-žuje socialna demokracija po dogo-voru z združbami tudi v to svrhu, da izsili od državne oblasti politične pravice za delavce, kakor se je to na primer zgodilo v Belgiji in na Ru-skem, ali pa samo z namenom de-monstrirati, kakor je to običajno v Italiji. Često se dogaja, da se pra-

Dalje v prilogi.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XXXX.

Razgoni ih po gori zelenoj, Kano vuče po planini ovce, Sve izsječe, malo tko uteče, Vrlo malo i to vzranjeno.

Hrv. narodna.

Počasi so tekli Kržanu ure in še počasneje dnovi. Najmučnejša mu je bila negotovost. Misli njegove so bile neprestano pri vojvodinji Asunti. Pre-pričan je bil, da zanj in za Toma ni nobene pomoči več in zato je bila edina njegova skrb, da se reši vojvo-dinja Asunta namenjene ji usode.

Kržan ni od trenutka, ko je po-gnal Ladislava Gjačiča čez prag svoje ječe, z nikomer več govoril. Prove-ditorje Bragadino se ni več prikazal in celo ječar ni več odgovarjal na Kržanova vprašanja. Ničesar ni vedel Kržan o tem, kaj se godi v mestu, kaj še, da bi bil slutil, kako je skrbel Toma za njegovo rešitev.

Ko je bil Kržan dobil povelje, naj pride v Famagusto in naj se oglasi pri proveditorju Bragadinu, je pustil Toma sunaj v piratski jami in je šel sam v mesto. V ječi se je v prvem trenutku pač domislil, da bi mu Tomo

znal pomagati, toda to njegovo upa-nje je kaj hitro izginilo. Rekel si je: Gotovo je Bragadino takoj odposlal vojake, ki so Toma prijeli in ga pri-peljali v mesto in zdaj ječi siromak za svojo zvestobo in vdanost v ječi in najbrž niti ne ve, kaj ga čaka in kako strašno usodo mu je namenil pi-ratski kraljevič.

Sklepanje Kržanovo je bilo v bi-stvu popolnoma resnično. Komaj je bil Kržan stopil pred Bragadina, je ta takoj zankazal, da gredo vojaki po Toma in ga pripeljejo v mesto. Tomo, ki se je bil s svojo ljubico utaboril v piratski jami, je bil kar iz sebe, ko so ga vojaki prijeli in ga uklenili v železje.

Kaj mi pa hočete? se je jezil in se poskušal iztrgati vojakom iz rok. Ali plačnje tako beneška repu-blika svoje ljudi? Kdaj bi bila Fama-gusta že v rokah Turkov, ko bi jaz ne bil izvedel za podzemski rov iz vodnjaka v mesto. In v zahvalo za to, me vklepate v železje in me hočete odgnati v ječo. In v zahvalo za moje delo me bodete še obesili! Lopovi ste vsi in moj gospodar plemič Kržan Vam bo to pošteno poplačal.

Kržan je tudi v ječi, je menil poveljnik. Kaj sta sakrivila, moraj

sam vedeti. Kržan je bil od vojnega sodišča degradiran in izbačen iz ar-made.

V trenutku je bil Tomo popol-noma miren in hladen. Sprevidel je bil hipoma, da se je moralo zgoditi kaj izrednega, da preti njegovemu gospodarju velika nevarnost in začel je misliti, kje bi dobil pomoč. Najprej se je spomnil vojvodinje Asunte. A kako jo obvestiti?

Poveljnik je silil na odhod, kajti le ponoči je bilo mogoče priti do vodnjaka blizu turškega tabora in po skrivnem rovu v Famagusto.

Dobro, pa grem, je izjavil Tomo. To pa Vam povem, da bomo obračunali nekega dne in da se bo vsa beneška republika kesala za to, da ste me danes uklenili in odpeljali v ječo. Vsa beneška republika!

Bedak, širokoustni, se je raz-jezil poveljnik. Beneška republika se meni zate toliko, kakor slon za ko-marja. In zdaj — avanti.

Vsaj toliko potrpite, da se poslovim od svoje neveste, je zaklical Tomo in se vojakom iztrgal iz rok. Še krivoverski Turki bi mi tega ne branili.

Torej, poslovi se, je nejevoljno vzkliknil poveljnik, toda opravi hitro.

Mara, ki je trepetaje stala poleg vojakov, je skočila k Tomu in se ga jokaje oklenila.

Ah, Tomo, nikdar me ne za-pusti, umrla bi žalosti, če bi te iz-gubila.

Tomo pa se ni zmenil za žalost in za bolelost svoje neveste. Nagnil se je k nji in ji zašepetal na uho:

Odidi do Nikozije. Od tamkaj pojdi naravnost čez polja do gora. Tam ti pokažejo ljudje med gorami skrit gradič plemiča Mirabella. Njemu po-vej, kaj se je zgodilo mojemu gospo-darju in meni. Si-li razumela?

Dekle je prikimalo, a predno je mogel Tomo še kaj reči, je planil k njemu poveljnik.

Kaka tajna naročila pa dajes temu dekletu?

Bežite, bežite, se je razljutil Tomo, takemu otroku naj dajem tajno naročilo. Kaj Vas je že tako strah, da se bojite otrok.

Molči in idi, je zakričal po-veljnik. Primite ga in ven z njim.

Vojaki so prijeli Toma in ga vlekli iz jame. Zunaj so ga posadili na konja in odjezdili z njim proti Fa-magusti. Še tisto noč je ležal Tomo v ječi.

(Dalje prih.)

znaje v politične svrhe docela kratak, vnaprej določeni čas na primer pol dneva ali en dan, kakor se je to zgodilo meseca novembra l. 1906. na Avstrijskem in lansko leto na Pruskem, ko se je šlo za izvojevanje volilne pravice za delavce v državni, oziroma deželni zbor. Toda ta ustavev dela, kakor tudi vsako leto se ponavljajoče praznovanje 1. maja, ki se je l. 1889. prvič uvedlo, a je od tega časa že mnogo izgubilo na pomenu, se ne more smatrati za stavko. Tega dejstva tudi ne spremeni okolnost, da je taka ustavev dela čisto vzrok diferencam med podjetniki in delavci, iz katerih sporov se kaj radi razvijajo štrajki.

Kot posredovalci pri stavkah fungirajo ponajveč državna oblastva in med temi predvsem obrtni nadzorniki, ki imajo skrbeti za to, da se podjetniki ravna po delavsko-obrambenih in obrtnih zakonih, in ki imajo obenem nalogo, proizvedovati o splošnem materialnem položaju delavcev, zbirati podatke o gospodarski organizaciji, o stanovanjskih razmerah i. t. d. in o tem poročati delavsko statističnemu uradu na Dunaju.

Delodajalci pa si pomagajo pri sporih z organiziranim delavstvom s tem, da delavce odpuste in da posamezni ali vsi podjetniki enakih ali sorodnih strok ustavijo obrat vse dotlej, dokler delavci enega ali vseh obratov zopet ne prične delati pod sedanjimi ali celo slabšimi pogoji.

Kar se stavarškiga dela na Avstrijskem tiče, je bilo glasom uradnega lista „Soziale Rundschau“ l. 1906. 963 delavskih konfliktov in sicer so v 919 slučajih delavci ustavili delo, v 44 slučajih so pa bili delavci odpušteni iz službe.

Ti slučajji se razdele na pokrajine, kjer prebivajo Slovenci, tako-le:

Kronevina	Stavke	Zadeti obrati	Število delavcev	Število vstopov	Število izstopov
Kranjsko	8	0-9	27	5	871
Štajersko	26	2-8	71	14	7338
Primorsko s Trstom	14	1-5	77	6	3724
Koroško	9	1-0	21	3	1543

Pri 919 stavkah, ki so bile na Avstrijskem, je bilo udeleženi 3790 obratov; med temi je bilo 748 veleobratov. Trdke, ki so bile prizadete po stavkah, so imele v službi 217.109 delavcev, izmed katerih jih je delo ustavilo 135.260 to je 62 3/4 %.

Na vsako stavko je l. 1906. odpadlo povprečno 147 stavkajočih delavcev.

V 182 slučajih se je imenovalnega leta ena stavka razširila na več podjetij in sicer je odpadlo na skupinske štrajke 44.184 stavkajočih delavcev.

Izmed 182 skupinskih stavk jih je bilo 64 popolnih, t. j. stavkali so vsi v dotičnem obratu zaslužbeni delavci. Te splošne skupinske stavke so šteje 13.004 stavkajočih, dočim je pri 88 nepopolnih skupinskih stavkah štrajkalo 25.779 delavcev. Posamnih stavk je bilo l. 1906. 737. Teh se je udeležilo 91.076 delavcev.

V letu 1906. se je pričelo 375 stavk spomladi (v marcu, aprilu, maju), 244, poleti (v juniju, juliju, avgustu), 144 jeseni (v septembru, oktobru, novembru) in 166 pozimi (v decembru, januarju, novembru); največ stavk je torej spomladi.

Ako se presojajo stavke po njih trajanju, dobimo te-le procentualne številke:

Odstotki vseh stavk	1 do 5 dni	6 do 10 dni	11 do 15 dni	16 do 20 dni	21 do 30 dni	31 do 40 dni	41 do 50 dni	51 do 100 dni	preko 100 dni
6	10	15	20	30	40	40	50	100	100

Kakor vsako leto, tako je bil tudi l. 1906. glavni vzrok stavk nezadovoljnost z mezdami in z delavnim časom. Razen tega je bila tudi čisto vzrok stavkam: nezadovoljnost z delavnim, oziroma službenim redom, odpustitev iz službe, nezadovoljnost s predpostavljeno in z redukcijo mezd.

V odstotkih izraženo, je provzročila nezadovoljnost z mezdami 63-2 % vseh stavk nezadovoljnost z delavnim časom 23-0 % „ „ odpustitev delavcev 16-0 % „ „ neprimljubnost uradnikov 2-5 % „ „ nezadovoljnost s službenim redom 1-2 % „ „ redukcija mezd 1-1 % „ „

Uspehe stavkajočih delavcev za l. 1906. podaja ta-le slika: Stavke so se končale:

Slučaji	Stavke	Još	% vseh stavk	% vseh stavkjočih
a) s polnim uspehom	172	12.732	18	94
b) s delnim uspehom	444	82.20	45-3	60-8
c) brez uspeha	47	37.263	26-9	27-6
d) z negativnim uspehom	56	3.071	6-1	2-3

Ako seštejemo vse stavke, ki so se končale s popolnim ali delnim uspehom, tvorijo te 67 % vseh stavk s 70-2 % vseh stavkajočih delavcev.

Ker so pri delavskih konfliktih udeleženi tako delavci, kakor podjetniki, bomo prihodnjič nakratko govorili o avstrijski organizaciji delodajalcev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. aprila.

— **Klerikalci in učiteljstvo.** V zadnjem času so jeli klerikalci s sirenskimi glasovi vabiti slovensko učiteljstvo v svoj tabor. Tudi večerajšnji „Slovenec“ priobčuje na uvodnem mestu dopis baje iz učiteljskih krogov, v katerem se učitelji pozivljajo, naj se pridružijo klerikalni stranki, ter se jim zagotavlja, da jih S. L. S. „sprejme z odprtimi rokami, ne da bi jim kdaj očitata, da so imeli kdaj kako drugo politično prepričanje.“

Kako milodoneži, vabljeni glasovi so to! Klerikalna stranka sprejme učiteljstvo, ki ga je dosedaj pobijala na nož, z odprtimi rokami in mu odpusti milostno vse njegove dosedanje grehe! Ne bomo nam navajali, koliko obrekovanj in podlih zasramovanj so klerikalci nagromadili proti učiteljstvu, kako mu skušajo moralno in gmotno škodovati in mu odvzeti, posluševaje se najbrezstidnejših sredstev, vsak ugled in vso veljavo pri ljudstvu, saj vemo dobro, da so si naši učitelji te klerikalne mahinacije prav dobro zapomnili in jih ne bodo tako hitro pozabili. Prepričani smo, da ne bodo poslušali sirenskih glasov, ki jim udarjajo sedaj na uho iz klerikalnih dipelj in ne bodo šli kakor jagneta v klerikalno mesnico. Saj klerikalni tabor ne more biti za nje drugega nego pravcata mesnica, o tem pač morajo biti sami najbolj prepričani, saj imajo v tem oziru že zadostne skušnje. V gori navedenem „Slovenecem“ članku piše dopisnik „iz učiteljskih krogov,“ kakor da bi narodno-napredna stranka sploh ne eksistirala več ali kakor da bi vobče v našem javnem življenju ne prišla več v poštev. Z možem se o tem ne bomo prerekali, to pa povemo klerikalcem, da se silno motijo, ako mislijo, da bodo v najkrajšem času zagospodovali v deželi kranjski na vsi črti. Ni še vseh dni večer: narodno-napredna stranka je še vedno na Kranjskem tak faktor, da lahko še z uspehom zavira klerikalno strahovlado, in brez dvoma se bo še v bližnji bodočnosti tako okrepila, da bo povzročala še klerikalcem hudih skrbi. Če pa hočejo klerikalci sami sebe varati, svobodno jim, saj je nam samo v korist, ako podcenjujejo naše moči! Kar se pa zavednega dela naprednega učiteljstva tiče, smo pa tako globoko uverjeni, da je tako jeklenega značaja, da ga niti nejslajše ljubavne pesmice, ki jih brekna na svoji mandolini škofov „Slovenec,“ ne spravijo v klerikalno lopo!

— **Državnozborni kandidat Ivan Kregar** razpošilja po Ljubljani vabila na shod, ki bo dne 4. t. m. ob 7. uri zvečer v prostorih „Rokodelskega doma“, Komenskega ulice št. 12. Na programu je shod omejen le na železničarje. Jako čudno je, da hoče Kregar tudi zastopati železničarje v državnem zboru. Kdor le količkaj pozna Kregarja, bode rekel: kaj se mu sanja, ali se mu je mogoče pamet zmešala, da hoče zastopati tudi železničarje, ko sploh nima pojma o železnici, še manj pa da bi deloval na to, da bi se železničarjem zboljšalo stališče, v katerem že toliko časa trpe. Ali misli Kregar res, da bodo šli železničarji njemu na lim, da si bode v krogu železničarjev pridobil glasov, da bode izvoljen? V tem oziru se jako moti. Toliko mora Kregar že poznati železničarje, da ne bodo trobili v klerikalni rog, temveč si bodo že pomagali pri drugi

stranki, kakor so že to storili. Poznamo Kregarja skozinsko. Njemu je le za izvolitev, ali pri železničarjih mu ni treba računati na glasove in se jako vara, če misli, da bi železničarje komandirala klerikalna stranka po njih vodji dr. Šusteršiču in ljubljanskemu škofu Antonu Bonaventuri. Mi vsaj mislimo, da železničarji ne bodo hodili takim ljudem v past, da bi potem pometali z njimi. Sedaj pa vprašamo, kaj pa je storila dosedaj klerikalna stranka za železničarje, posebno pa njih vodja dr. Šusteršič. Odgovor na to je prav lahek. „Ničesar, popolnoma ničesar, pač pa je Kregarjev protektor dr. Krek pomagal svoj čas ubiti železničarsko organizacijo.“

Kregarju polagamo na srce, da bi bilo veliko bolje zanj, da bi se ne vtikal v stvari, ki jih sploh ne razume, in da bi ostal pri svojem poslu.

— **Iz št. Ruperta na Dolenjskem** smo dobili naslednji poziv: Dne 7. m., to je na belo nedeljo popoldne, pride tisti kričavi dr. Šusteršič v št. Rupert prodajat znano svojo žilindro. Zatorej pridite, Dolenjci; žilindre bo dosti in poceni.

— **Zlobno hujskanje v cerkvi.** Iz Celja se nam piše dne 1. aprila t. l.: Kaplan tukajšnje mestne župnije, **Jakob Kosi**, je na velikonočno nedeljo popoldne pri krščanskem uku v mestni župni cerkvi sv. Danila zlorabljal ta nauk v politično hujskanje. To se mora pibiti! Vemo, da se je vsa stvar priredila po navodilu vikarja Goriška; tem bolje. Toda ki stvari sami! — Veroučitelj Kosi je zbranim vernim govoril o vstajenju Gospodovem. Prav! A nankrat se je lotil nove stranke na slov. Štajerskem. Jedro njegovih izvajanj je kratko nastopno: „Nastala je med nami nova stranka, ki se nazivlje „Narodna stranka“. A zvati bi se morala stranka brezvercev, kajti jo stvarjajo ljudje, ki cerkve znotraj nikdar ne vidijo. Le-ti izdajajo brezverski „Narodni list“, ki le zabavlja čez duhovnike in cerkev ter se tiska v tukajšnji tiskarni (!). Ker pa obhajamo vstajanja dan, nramo to kazati s tem, da res vstajamo, t. j. da se upremo takemu brezboštvu, da zatremo to novo stranko i. dr.“ — Lep krščanski nauk, kaj ne? — Vidite, tako zlorablja naš duhovni „izobraževalci“ cerkev v to, da hujskajo ljudstvo proti raznim poštenim slojem. Le delajte dalje tako, bodele kmalu zdelali! Mi vam bomo pazno s'edili in vse spravljali v javnost. Ljudstvo naj popolnoma spregleda, gleda itak že. Če mislite, da bodele s takim zlobnim — cerkvi povsem nevrednim počenjanjem —, kakršno je na Kranjskem v obče običajno, pri nas Štajercih kaj mnogo opravili, se krvavo motite. Torej le krepko naprej!

— **Ivan Cankar — žurnalst.** Ivan Cankar vstopi, kakor se čuje, v uredništvo „Rdečega Praporja“, ki začne, kakor znano, izhajati kot dnevnik začasa državnoborskih volitev.

— **Za mestni mandat Ptuj-Lipnica** je prijavil svojo kandidacijo med neštevilnimi kandidati tudi Pavel Pototschnigg iz Slovenjegrada.

— **Premestitev.** Gospod Ivan Korbar je premeščen od davčnega referata pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu k enakemu referatu k okrajnemu glavarstvu v Logatec.

— **Vpis v listino odvetnikov** je najvišje sodišče dovolilo umirovljenemu sodnemu svetniku gospodu Karolu Wengerju v Mattinghofenu blizu Solnograda.

— **Redni občni zbor Dramatičnega društva** v Ljubljani se radi obolenosti društvenega blagajnika, g. kontrolorja Fr. Rozmana, ne more vršiti v soboto, 6. aprila, ampak se preloži za teden dni pozneje, na soboto, 13. aprila. Pričetek ob 1/9 h zvečer; dnevni red taisti. Gg. društveniki naj blagovolijo to premembo vzeti na znanje.

— **Tridesetletnica ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje.** Kakor se nam poroča, priredi predstopništvo tega društva povodom 30letnice svoje ustanovitve — meseca aprila 1877 — pod pokroviteljstvom gospe Karle Schwarz, soproge gosp. o. kr. deželne predsednika in ob prijaznem sodelovanju posebnega odbora dam in gospodov dvojno slavnost. Prvi del te

slavnosti bo 7. t. m. začne se z mašo. Udeležniki se potem zbero v zgornjih prostorih starega strelišča, kjer bodo govorili, deklamacije in petje. Konec tega dela bo slavnostno pogoščenje dijakov in vsakdanjih gostov. Svirala bo vojaška godba pešpolka št. 27. Dne 13. t. m. bo drugi del slavnosti, in sicer se priredi v Unioni jako skrbno pripravljen zabavni večer na korist društva.

— **Projekcijski večer**, na katerem se bodo s skioptikonom predstavljale najlepše naravne krasote naše domovine, priredi v četrtek, 4. t. m., ob polu 8. uri zvečer v „Mestnem domu“ fotograf g. Rožun iz Litije. Po predstavi bo predaval tajnik „Deželne zveze za tujski promet na Kranjskem“ g. dr. R. Marn o razvoju, koristi in pospeševanju tujškega prometa.

— **Nočni čuvaj na Gradu**, gospod Blaž Svetel, obhaja danes v krogu svoje družine petindvajsetletnico, kar opravlja redno, zvesto in zanesljivo svojo službo. Naj bi vrli mož še mnogo let čuval nad Ljubljano in budil v slučaju nesreče stanovalce. Živio!

— **Poročil** se je danes v Ljubljani g. Fran Pristovšek, učitelj iz Žalca, z gđc. Doro Götzl, učiteljico. Čestitamo!

— **Gospodarstvo po klerikalni metodi.** Velkavrh in Kocmur še vedno ne dasta miru glede pogrebnega društva bratovščine sv. Jožefa in bezata venomer po „Slovenec“. Velkavrh je bil predsednik te bratovščine, kup nerednosti se je izvršil, med tem primanjkljaja par tisočakov, o čimer so vsi ljudje prepričani, le Kocmur in Velkavrh nočeta verjeti tega. Da jima dokažemo, kake nerednosti so se vršile pod Velkavrhovim predsedništvom, navajamo sledeče: Takrat se je sprejelo veliko članov, ki so plačali po 50—54 kron, a ti zneski se kot dohodek niso računali v denarni knjigi; ko se je pa za tiste članke izplačal pogreb, so se pa stroški takoj vpisali. Imena tistih članov so na razpolago. Šest članov, med katerimi je celo učenij ajmalajnzar Kocmur, je vplačalo 138 kron 80 h, za katere so priče tukaj, da je Velkavrh denar prejel. Za Kocmurjev donesek pa ni dokazila, da bi bilo društvo prejelo 12 K. Morda pa Kocmur še član ni, mogoče, da je knjig. čeo prejel bolj po domače, kar je bilo prej lahko mogoče. Kocmur pravi v svoji izjavi nekaj o dvigih in obrestih, a to je tako otročje, ako bi otročičem iz otroškega vrta kaj takega pravil, da bi se mu smejali na vsa usta. Za enkrat pripomnimo le to-le: 1. Prejšnji odbor sploh v svojih knjigah ni zabeleževal ne dvigov ne vlog v hranilnico. 2. Preostanke minolega leta ni nikdar vpisal kot dohodek v prihodnjem letu in naj so ti znašali koncem leta 100 ali pa tudi 900 K. Tako n. pr. je prejšnji odbor izkazal l. 1894 dohodkov 2612 K 20 h, stroškov 2058 K 6 h, torej je imel prebitka 554 K 14 h. Teh 554 K 14 h pa v letu 1895. ni izkazanih nikjer med dohodki; napovedana pa je bila ista hranilna knjizica v vrednosti 4433 K 88 h kakor prejšnje leto. Tako se je gospodarilo vedno skozi vsa leta, česar pa ne bomo posebej razpravljali. Stari odbor bi bil moral izročiti potrdil najmanj od treh let za izplačane račune, ki so znašali kot vknjiženi 11.176 H 92 h, v resnici pa je prejel novi odbor potrdil le za 957 K 82 h. Tudi je prejšnji odbor člane tako smešno vpisaval, da je že celo en član vso pravico članstva izgubil. Kako je Velkavrh čutil ljubezen do bratovščine, dokaže pravda zaradi 16 K. Popolnoma neopravičen in nepooblaščen je dal glede nje inserat v „Domoljuba“. In inserat je stal 16 K. Ker ga ni hotela bratovščina plačati iz svojega, je bil Velkavrh od nje tožen in bil obsojen v plačilo tega zneska, kar bi se gotovo ne bilo zgodilo, če bi bratovščina ne bi s tako strogostjo nastopila proti njemu. H koncu povemo samo še to: Kocmur nima prav nobenega povoda vmešavati se v to stvar. Zadnji občni zbor je izrekel obsodbo staremu odboru in Velkavrh naj poklekne ter reče: Kriv sem, kriv sem, ker sem bil načelnik tega odbora. Ako stari odbor ni mogel dati pejasnila za primanjkljaj, je to slabo znamenje za slabo delovanje. S tem konec besedi.

— **Srečni Vič.** Občanom viško-glinškim je imenitno pomagano. Svoje cerkev imajo, svojo faro dobe, kanonik Sušnik jim je razglasil toliko odpustkov, da so brez greha in povrh imajo v sv. Antonu Padovanskem patrona, ki še dandanes čudeže dela. Škof je v svojem groznem duhovitem govoru povedal, da je sv. Anton čudeže delal, dokler je bil živ in da jih dela tudi še sedaj. Upamo da sv. Anton ne bo pozabil Vičanov in jim s čuleži pomagal prav kmalu saj so pomoči nujno potrebni, zlasti ker imajo za cerkev silnih stroškov.

— **Iz Šiške.** Dne 24. marca se je vršil v telovadnici „Šišenskega Sokla“ ustanovni občni zbor „Žen-

skega telovadnega društva. Udeležba je bila precej povoljna, kar priča, da se tukajšno ženstvo zanima za to društvo. Predsednica pripravljalnega odbora g. Novakova pozdravi navzoče v prisrčnih besedah, nakar se je vršila volitev odbora. Izid volitve je bil sledeči: Starostka sestra Albina Zakotnik, podstarostka Ivanka Novak, načelnica Antonija Jančigaj, tajnica Antonija Štrukelj, blagajničarka Pavla Brečeljnik, odbor-nice: Leopolda Mohar, Ivanka Pirkovič, Marija Lavrenčič, Olga Kersnik, Josipina Jesih in Ana Dolenc, kot namestnice: Marija Čolnik, Leopolda Slabina in Marija Kotnik. Upati je, da ostane med šišenskim narodnim ženstvom tako zanimanje kakor sedaj. Nazdar!

— **Izginil je z doma** danes teden 7letni Karel Janežič, stanujoč v Šiški št. 159. Deček se je obrnil najbrž na Dolenjsko proti Slivnici pri Grosupljem. Deček je pri odhodu imel na glavi zelen klobuk, hlače do kolen in križasto sivkasto obleko. Kdor bi kaj vedel o njem, kje se nahaja, naj naznani to na Katarino Janežič v Spodnji Šiški št. 159.

— **Prvega divjega petelina v litjskem lovskem okraju** je ustrelil letos 1. aprila gosp. Viktor Rohrmann iz Ljubljane v lovišču graščaka g. Josipa Strzelbe v Gerbinu pri Litiji.

— **Prememba trgovine.** Knji-gotrznico F. Tandlerja v Novem mestu je kupil g. Urban Horvat, vodja tiskarne, knjigovoznice in knji-gotrznice Krajčevih naslednikov v Novem mestu.

— **Velikanska vola** je zredil govedorejec gosp. Franc Bojanc v št. Petru pri Novem mestu. Tehtala sta 1475 kg in so ju zaklali za Veliko noč.

— **Umrila** je v soboto v Krškem 22letna gđc. Mila Gregorič, hči hotelarja Frana Gregoriča.

— **Pridelovanje krme na Grmu.** Kmetijska šola na Grmu je od vsega početka polagala uspešno važnost na pridelovanje krme in jo je močno razširila v teku let, kakor je povzeti iz sledečih števil. Ko se je zavod na Grmu osnoval, je imela šola 16 ha njiv, 8 ha travnikov in 275 ha paš-nikov, skupaj 2675 ha njiv in trav-niščine. Danes ima šola 10 ha njiv in 1675 ha travnikov. Iz njiv se je na novo napravilo 6 ha travnikov, dočim so se pašniki s skrbnim delom in dobrih gnojenjem tudi izpremenili v travnike. Prvotno razmerje med njivami in travniki se je tedaj močno izpremenilo in se danes skoraj še enkrat toliko krme prideluje kakor prej. Pa tudi na njivah se je pridelovanje krme močno razširilo, kajti od 10 ha njiv so odločeni 4 ha za pridelovanje detelje, in sicer 2 ha za pridelovanje lucerne, 2 ha za setev mešanice, de-telje in trave. Temu intenzivnemu pridelovanju krme je pripisati, da se je tudi živinoreja na zavodu močno povzdignila.

— **Kurji tatovi.** V Kranju so pred približno tremi tedni prišli na sled krutim lopovom, ki so meseca, da, morda že leta neovirano lovili ne-dolžna bitja in več stotin jih prodali ali celo na brezsrčen način podavili in pomorili. Čimbolj pogostejše je bilo slišati, da je tu ali tam zmanjkalo perutnine in ni je bilo skoro hiše, kjer ne bi pogrešali po enega in tudi ve-liko več ptičev. Kurji tatovi so po-stajali od dne do dne predrznejši in slednjič je bila mera polna. V trepet in grozo grabežem je nekega lepega jutra nevidna roka napisala na vogale hiš „Mene tekel“ z naslednjo vsebino: „Pozor! Sl. občinstvo se vljudno opo-zarja, naj pazi na svojo kuretno (kure, purmane itd.), ker se je tukaj pojavila tatinska družba, na čelu ji gospa I. I. in njenega gospoda učeni-ci.“ Kakor bomba, tako je učinkovalo to skrivnostno razodetje. Novica se je bliskoma širila od ust do ust, od hiše do hiše, razburjenje je raslo ved-no bolj in morda bi bilo prišlo do krvoprelitja in linčanja, da niso po-segli vmes poklicani faktorji. Ko je tako nevidna roka segla pod ramo roki pravice, je bil kmalu ves aparat pokonci in reči se mora, da so javni organi temeljito vršili svojo dolžnost. Skoro vsi glavni krivci so bili kmalu pod ključem in pričelo se je zasliša-vanje, ki je spravilo zanimivo tvarino na dan. Konstatiralo se je, da se je v Kranju etablirala tatinska družba — domače provenijence — z neome-jeno zavezo, ki se je bavila na de-belo z razpečevanjem in klanjem tuje perutnine. Lovili in kradli so vsevprek, prosto po prvem slovenskem šestom-erju pokojnega patra Marka Pohlina: Piščeta, pute in peteline, kopune, pu-rane ... Zasljašanih je bilo že krog 70 prič, zanimanje za kurje tatove pa raste od dne do dne. Nekaterim po-sestnikom je izginilo že kar po sto kur, kopunov itd.

— **Podružnica družbe sv. Ci-rila in Metoda ilirsko bistriško-trnovska** priredi v dvorani hotela „Ilijaja“ dne 7. aprila ob 8. uri zve-čer s sodelovanjem g. E. Simončiča,

tvorničarja iz Sušaka in dramatičnega kluba veselico.

Iz Trbovelj. Ravnateljstvo južne železnice se že od nekdaj kaže Slovincem sovražno in skrajno nenaklonjeno zahtevam slovenskega prebivalca, ki ima pretežno večino ob progah taiste. Zlasti moramo to čutiti na Spodnjem Stajerskem. Ne samo, da izključuje ravnateljstvo konsekvenco vsak slovenski napis, da je služabništvo po večini nasprotnega mišljenja, v novejšem času se nastavlja tudi nemški ali nemčurski uradniki. Inženirje so razen malih izjem vsi Nemci. In tudi z uradništvom ni mnogo drugače. — Ravno kar čujemo, da odide iz Trbovelj splošno priljubljeni načelnik tukajšnje postaje, g. Malovrh, in da pride na njegovo mesto neki Jirček iz Rakke. Kakor smo poizvedeli, je dotični — nemški Čeh — zagrižen nasprotnik slovenskega naroda, popolnoma nevešč našega jezika (pri občevarju s slovenskimi strankami mora imeti tolmača) in je radi tega moral odrediti iz Rakke v Trbovlje — v kraj, kjer izgine pešdica Nemcev v množici narodno zavednega prebivalstva in ki leži v osrčju naše domovine, ob Savi. Prenašati moramo že sirovost železniškega mojstra, zagriženega Büschelbergerja in seja še to. Trboveljsko prebivalstvo odločno protestira proti takemu nastopanju ravnateljstva južne železnice, odločno se zavaruje napram nastavljanju zagriženih nasprotnikov na tukajšnji postaji in zahteva, da se ravnateljstvo ozira na njegove težnje, da odstrani železniškega mojstra Büschelbergerja in da pošlje za postajenačelnika moža, ki razume naš jezik in je tište narodnosti kot prebivalstvo. To so naše najodločnejše zahteve in upamo, da jih sl. ravnateljstvo ne prezre!

Trboveljani.

Ptujski Ornič za slovenski jezik. Ptujski župan Ornič deluje zdaj za razširjenje slovensčine, kar se mora imenovati naravnost čudež. Ptujska podružnica nemškega šulferajna je imela 26. pr. m. občni zbor, na katerem je predlagal Ornič, naj se osrednje vodstvo šulferajna naprosi, da podeli nagrade onim nemškim učiteljskim, ki naredijo skušnjo iz slovensčine. Orničev predlog je bil sprejet. S tem je Ornič dokazal, kako važna je slovensčina za Nemce v dvojezičnih krajih na Stajerskem. Seveda je imel Ornič svoj poseben namen, kakor ga imajo sploh Nemci, kakor priporočajo učenje slovenskega jezika: s tem hočejo pospešiti ponemčenje Slovincem!

Otroka je hotel raztrgati 22letni posest. sin Alojzij Trunk v Možgancih na Stajerskem. Prišel je v stanovanje Barbare Rižnar, s katere hčerjo ima dva nezakonska otroka in hotel s seboj vzeti šmesečno Nežiko, češ, da jo bo raztrgal. Ker mu je Rižnarca otroka stregla z zrak, razbijal je po hiši in divjal, kot bi bil obseden. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

Obesil se je v Laporju pri Slovenski Bistrici agent Mihael Belček na sklednjo posestnika Iskre.

Pred ces. kr. izpraševalno komisijo v Gorici se pridno skušajo, in sicer a) usposobljenosti za obče ljudske in meščanske šole dne 6. maja ob 8 uri zjutraj in b) za usposobljenosti v ženskih ročnih delih in za vrtularice početkom meseca junija. Prošnje se imajo predložiti službenim potem pri ravnateljstvu navedene komisije, in sicer za preskušnje pod a) do 20. aprila, in za one pod b) do 15. maja t. l. Ravnateljstvo c. kr. izpraševalne komisije za obče ljudske in meščanske šole.

Laška sirovost. „Soča“ piše: Na Veliko noč okoli 6 1/2. zvečer sta se vračala dva biciklista iz Gorice proti St. Petru. Ko dospeta v bližino gostilne Silič v St. Petru, naletita na večjo družbo mladeničev iz Podturna v Gorici, ki so prepevaje šli po sredi ceste. Zvonila sta na vso moč, da bi se jima ognilo, ali zastoj, ko dospeta v bližino njih, skoči eden s kolesa, drugega pa prevržejo. Vseled tega se je začelo prerekanje. Služajno pride po cesti večja družba goriških Slovincem, ki so se vračali proti Gorici. Med njimi je bil tudi neki orožniški postajevođa. Ko je videl, da postaja položaj resen in da dihal išče po vsej sili prepira, pokliče občinskega redarja in oba se postavita med nje ter jih začneta pomirjevati. Nato pa se ti fantalini še bolj razjeze in začnejo napadati in zmerjati občinskega redarja in orožnika. Tema ni ostajal drugega nego da sta v silobranu potegnila sablje iz nožnice in se postavila proti njima. Ko so videli, da jim ne morejo nič napraviti, so pa začeli metati kamenje, in vsi oni, ki so bili takrat na cesti, so bili v veliki nevarnosti. Nekemu gospodu, ki je šel po cesti, je priletel kamen na roko in mu rani prst, nekemu drugemu je priletel kamen v hrbet in še celo gospe in gospodične so bile zadete od kamnov. Po dolgem trudu se je posrečilo občinskemu redarju, da je enega aretiral. Drugi pa so se zbrali skupaj

v gručo in počakali, da ponove napad. Vse one, ki so se potem vračali domov po tisti cesti, so tisti tolovaji napadli bodisi s kamnjem ali pa s golo roko. Mnogo ljudi je moralo iti domov po mirenski cesti, ako so hoteli biti varni pred to drhaljo. Pričakujemo, da bodo ti laški divjaki dobro plačani za svoje junaške čine.

Ubij. V nedeljo zvečer je v Trstu zabudl neznanec v prepiru 31letnega zidarja Alojzija Maroa. Prerezal mu je vratno žilo in je Maro umrl na izkrvavljenju. Zaprl so dva osumljenca, ki sta se takrat prepirala z Marcom.

Nagla smrt. V sled otprtnega srca je nenadoma umrl v Trstu 50letni finančni stražnik Peter Tominc. — Istotako je nenadoma preminul 67letni kotlar Jožef Guzelj tudi v Trstu.

Z voza je padel v Trstu 56letni natak Ivan Zupančič in si pri tem polomil več kosti. Moral je v bolnišnico.

V pretepu je bil hudo ranjen 17letni klepar Marij Vrabec v Trstu. Vseled težke rane na senu so ga prepeljali v bolnišico.

Utopila se je v Trstu v vodnjaku 30letna Antonija Fučik.

Satir. V Trstu so aretirali 46letnega črevljarja Antona R. iz Ljubljane, ker je hotel zlorabiti dve 12letni deklici, ki sta z njim skupaj stanovali.

Nesreča pri streljanju z možnarjem. Ko je na velikonočno nedeljo v Čučerju na Hrvaškem streljal z možnarjem pred cerkvijo 23letni Nikolaj Talan, razletel se je možnar in kos železa je streljalec s tako silo butil v čelo, da je ta nezavesten oblašal. Težko da bi ostal pri življenju.

Dva medveda je ubil z lopato 25letni Vujko Glumac iz Lipovega polja na Hrvaškem, ko je šel v gozd in ju našel speča. Ko je potolkel prvega medveda, zbudil se je drugi in tuji tega se je rešil Glumac na enak način.

Samomor. Veliko nedeljo ob 2 zjutraj se je v vojašnici s puško ustrelil prostak c. in kr. 27. pešpolka 21letni Adolf Luttenberger, rodom iz Gradca. Zadel se je v srce in je bil takoj mrtev. Vzrok samomora je neznan.

Odganec pobegnil. Veliko nedeljo je v Sežani popihal 42letni krojaški pomočnik Mihael Komar, rodom iz Ljubljane. Komar bi moral priti z „zeleum vozom“ v Ljubljano, ker ga pa še ni veselilo priti v svoje rojstno mesto, je preje zabrenčal.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo o z južnega kolodvora v Ameriko 80 Slovincem in 50 Hrvatov. V Heb je šlo 90, v Inomest 100 v Beljak 45, na Westfale 70, v Scheibbs 40, v Bad Gastein 80, v Linc pa 70 Hrvatov. Na Prusko je šlo 100 Macedoncev. V kočevsko okoličje se je odpeljalo 90, na Dunaj pa 400 Lahov. — Predvčeršnjim je šlo v Ameriko 34 Hrvatov, 67 Macedoncev in 8 Slovincem, nazaj je pa prišlo 24 Slovincem in 70 Hrvatov. V Heb je šlo 48 Hrvatov in 12 Črnogorcev. V Beljak je šlo 32 Hrvatov. V Ljubljano je prišlo 40 Lahov, iz Liverpoola pa 30 istrskih mornarjev.

Izgubljene in najdene roči. Ga. Marija Klunova je izgubila zlato kratko veržico, vredno 24 K. — Delavka Franciška Lukmanova je izgubila denarnico, v kateri je imela 24 K denarja. — Železniški uslužbenec Ivan Kikelj je izgubil denarnico s 5 K. — Potnik g. Herman Straus je izgubil denarnico, v kateri je imel 10 K denarja. — Gospod Anton Roš je našel srebrno veržico in jo oddal na magistratu. — Računski preglednik g. Jernej Kiler je našel zlat prstan in ga oddal na magistratu. — Ga. Marija Damischeva je izgubila rdečkasto denarnico, v kateri je imela 25 K denarja.

Ljubljanski sokstet na lok koncertuje danes zvečer v kavarni „Prešeren“. — Jutri zvečer koncertuje v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

Meteorološki mesečni pregled. Minoli mesec sušec je bil hladen in zelo suh. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj — 1.7°, ob dveh popoldne 7.1°, ob devetih zvečer 2.2°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 2.5°, za 1.2° pod normalno; največ 16.7° dne 29., najmanj — 8.3° dne 6. zjutraj. — Opazovanja na tlakomeru dajo 738.1 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 2.1 mm nad normalno; najvišje 748.0 dne 5. zjutraj, najnižje 725.2 dne 11. popoldne. — Mokrih dni, ako jih smemo tako imenovati, je bilo 6; padavina, dež in sneg, znaša 4.3 mm. — Med vetrovi je prevladoval severovzhodni, vendar se je oglašal čisto tudi dolgo pričakovani jugozahodni ter pomagaj solnno topiti snežno odejo, ki je več kot tri mesece zemljo pokrivala; dne 21., ob nastopu zomladja, so bila polja in na pristopnih krajih tudi gozdovi brez snega. — Meglo smo imeli ob 5 dnevih. —

Tekočega meseca malega travna pride luna dne 4. sveder v semljino obližje.

Slovenec v Ameriki. — Dinamitna patrona je utrgala v Johnstownu Alojziju Udo- viču roko za pestjo, Josipu Matičiču pa pod komolecem. Tajala sta patrono pri ognju. Oba sta doma iz Slive pri Rakeku. — Vrat si je prerezal z britvijo v Cone- maughu Fran Rovau, vendar mu je zdravnik rano brž zašil ter so ga prepeljali v bolnišnico. Med hudo operacijo si je ves čas veselo popeval. — Za žledodnim rakom je umrl v Biwabiku 49letni Valentin Kumprej, doma iz Ljub- nega v Savinski dolini. V domovini je bil svoječasno zaradi svoje velike in čvrste postavbe zastavovnoša „Savinskega Sokola“ v Mozirju. — Na- ganje je podsulo in zadu- šilo v Clevelandu Ivana Piroca.

Najnovejše novice. — Umrl je v Meranu grof Herberstein, tajni svetnik in član gosposke zbornice.

Princesinja Chimay, bivša soproga cigana Riga, je kupila graščino Seisenburg pri Pettenbachu za 500.000 K.

V treh dneh 16 samomorov. V globok vdopad Ikora pri Wyborgu je v treh dneh poskakalo 16 samomorilcev, večinoma deklet.

Bivši srbski minister zunanjih del Ljuba Kaljevič je včeraj umrl.

Vest o bolezni belgijskega kralja se uradno dementuje.

Agitacijsko potovanje po Dalmaciji za združitev Dalmacije s Hrvaško se uprizori 20. t. m. Potovanja se udeleži 30 poslancev hrv. sabora.

Dva milijona pušek je naročila Kitajska na Nemškem, da se vsa Kitajska armada enakomerno oboroži.

Bivši angleški poslanik na Dunaju Henry Elliot je umrl.

Samomor milijonarja. V Budapešti se je ustrelil večkratni milijonar Schwarz.

Cesar odpotuje v Prago 11. t. m. ter ostane 12 dni. Spremlja ga tudi nadvojvodinja Marija Anunciata.

Iz klerikalnega časopisja. „Brixener Chronik“ piše v svoji zadnji številki o novih orglah v Vendlu, ki jih je podaril neki Lechleitner. „Vrhutega je dobrotnik pri novih orglah vlek el med celo službo božjo mehove. Naj bi mu Bog dopustil sodelovati tudi v nebesih pri rajski godbi.“ Upajmo, da se nebesčani ne bodo trgali za tak posel, temuč ga bo bog prav lahko izročil dobremu Lechleitnerju.

„V vas je rešitev“ — kliče s Tolstim, ker, zakaj ne bi, če morete, celih rodov ubraniti zastrupljenja s alkoholom, če pijete izbrano, zdravju koristno pijačo. Taka pijača se izdeluje iz Maršnerjevih šumčih limonadnih bombonov, že po vsem svetu zaslovelih, ki jih lahko smatramo za dandanes najbolj iskano sredstvo za pokončanje alkohola, ker so limonade, tako pripravljene, izvrstne slasti in cenejše nego katerakoli alkoholna pijača in bi teh bombonov ne smelo manjkati nikjer. Maršnerjeve šumeče limonadne bombone izdeluje samo firma: Prva češka delniška družba tvornica za orientalske sladkornine in čokolado v Kralj. Vinogradih, prej A. Maršner.

Priznani dela. V Giselinah dvorah na Dunaju, XXI. Pragerstrasse, je bil dne 16. marca dobrodelni ples delavcev in nastavljenec tvornice za stroje in železolinivce Ph. Mayfarth & Comp. na Dunaju na korist bolniškemu podpornemu zakladu tvorniških delavcev. Ta priredba je pokazala, da se v kljub burnim današnjim časom še vendar dobe podjetja, kjer med delavci in gospodari vlada polno soglasje. Udeležil se je plesa tudi šef tvrdke g. Moser in skoro do konca prebil med svojimi delavci, ki po večini že po 10, 20 in tudi več let službujejo pri tem podjetju. Ples je trajal prav do jutra.

Misli z avtomobila. Moderni francoski pisatelj Mirbeau si je kupil nedavno avtomobil, da bi tako okoli vozeč razmišljal o človeku, svetu in avtomobilu. Svoje misli je zapisal po večdnevni vožnji sledeče: „Pred avtomobilom je najinteligentnejše bitje gos, a takoj zanj prihaja osel. Te dve živali se znate vedno in pod največjimi okolišninami umakniti avtomobilu s pota in se v najnevarnejših prilikah obnašate pametno. Izmed vsega živalstva sta najmanj inteligentna pes, ki je družec se s človekom postal popolnoma neumen, nadalje kokoš, ki je vzor neumnega strahu in še bolj neumne glave. Toda šele nekoliko stopen pod kokošjo stoji človek, ki ga zaradi blagonaklonjenosti še vedno imenujemo „homo sapiens“. Brezdomno je človek najneumnejši med vsemi živimi bitji.“

Mirbeau je le pozabil povedati, kateri skupini prišteva sebe.

Za kaj se dobri nemški grenadirji? Na neki Havel v Potsdamu je prezimila tovorna barka, a sedaj, ko bi morala odpeljati, ni mogla pod železniškim mostom zaradi visoke vode. Lastnik barke je zaprosil poveljnika ondotnega grenadirskega polka za pomoč. In polkovnik baron Willisen mu je takoj poslal 300 grenadirjev za — balast. Grenadirji so imeli tako častljivo težo, da se je barka primerno poglobila ter sredno priplula izpod mostu.

Milijon ločenih zakonov. Zadnjih 20 let je bilo v Zedinjenih državah z oblastvenim dovoljenjem ločenih nad milijon zakonov, tedaj povprečno na leto 50.000, na dan 170. Tožb za ločitev zakona je bilo v tem času vloženih 2.500.000, a 1.500.000 tožbam se ni ugodilo. Vsekakor ameriški odvjetniki dobro služijo.

Nepričakovana dedščina. Nekemu italijanskemu železniškemu delavcu se je nepričakovano nasmejala sreča. Njegov oče je bil kuhar pri nekem baronu v Parmi. Sedaj je baron umrl ter se vedno hvaležno spominjal svojega izbornega kuharja tako, da je zapustil celo svoje premoženje njegovemu sinu. Sicer znaša to premoženje le 16.000 lir, toda kmalu bo končana pravda, ki jo je vodil baron 50 let z državnim erarjem zaradi škode, ki mu jo je povzročila vojna leta 1848/49. Brezdomno se izteče pravda v prilog pokojnega barona in potem dobi delavec še 1.570.000 lir.

Sv. Birokracij. V nekem mestu nemške Afrike je bil na dražbi prodan zvežen volovski kož, ki jih je bila državna oblast zaplenila. Kupnisa se je sprejela in vknjžila. Po dveh letih je prišlo iz Berlina uradno vprašanje, kako da so kože tako malo tehtale. Uradnik seveda o vsem tem ni ničesar vedel, ker še takrat ni bil v službi, zato je odgovoril: „Se vrača z opazko, da se o tozadevnih kožah ne more ničesar odgovoriti, ker so se med tem časom uradniki že trikrat spremenili. Toda slutiti se, da so dotične kože imele zato tako malo teže, ker tukaj v Afriki ni tako velikih volov kakor v Berlinu.“

Carduccijev dvoboj. Veliki italijanski pesnik Carducci je bil sicer nasprotnik srednjeveškega dvoboja, vendar bi se bil nekoč kmalu moral sam dvobojevati. Zgodilo pa se je takole: Nekega dne se je vozil po železnici z nekim italijanskim častnikom, ki ga ni poznal. Pogovor je nanesel na literarne stvari, in častnik je začel proslavljati Carduccija z velikim navdušenjem ter je vzkliznil: „Ta Carducci je velik ženin, prvi pesnik je za Dantejem, da, tako velik kot Dante sam!“ — „Hm,“ je pripomnil nasprotnik dvomljivo, ženin pravzaprav ni, jaz ga smatram za pesnika srednje veljave. — „Srednje veljave, gospod.“ Potem ne razumete nič o umetnosti. — „Oho! Pa vi niste sposobni za razsojevanje...“ — „Jaz!“ — „Vi!“ — „Gospod!“ — Razburjeni in užaljeni častnik je potegnil vizitko ter jo pomolil civilistu. Ta se je smehljaj. „Tu je moja vizitka!“ Častnik jo je pogledal in skoraj okamenel. Na vizitki je bilo tiskano „Giosuè Carducci, vseučilišni profesor v Bolonji.“

Koliko časopisov je na cellem svetu. V Evropi je glede časopisja na prvem mestu Nemčija, kjer izhaja 5500 raznih časopisov, med temi 800 dnevnikov. Na Angleškem je 3000 časopisov, a dnevnikov je med temi 1608. Na Nizozemskem je 250 dnevnikov, pred 60 leti pa je še bilo vseh časopisov komaj 5. V Italiji izhaja 1400 časnikov. V Avstriji imamo 3320 listov, in sicer 172 dnevnikov, 723 tednikov, 959 polmesečnikov in 1102 mesečnika, ostali izhajajo že v večjih odmorih. Pred letom 1848 je bilo v Avstriji samo 79 listov, med temi 17 uradnih. Največ jih pride na Nižjo Avstrijo, namreč 1312 in na Češko 824. Dve tretjini listov, 2034, je nemških, 694 čeških, 265 poljskih itd. V celi Evropi se tiska približno 20.000 listov. Tudi Amerika ne zaostaja, samo v Zedinjenih državah je laui izhajalo 12050 listov. Celu zamorci imajo 120 listov. Leta 1905 se je v Zedinjenih državah tiskalo na dan 19.624.757.000 števil raznih časopisov. Skupni kapital teh listov je znašal 1456.000.000 kron. — V Aziji izhaja čez 3000 časopisov. Največji del odpade na Japonsko in Indijo. Samo v Tokiu izhaja 120 časopisov. — V Afriki izhaja okoli 200 listov, v Avstraliji pa le neznatno število.

Sv. Jožef — hišnik. Kako razpolagajo klerikali po domače s svetniki, dokazuje poročilo v „Neue Tiroler Stimmen“ povodom jubileja omoške dekliske sirotišnice, kjer piše: „Ker je bila kupna cena za hišo in zemljišče 78.000 gld., a plačati se je mogel le primeroma majhen snesek, napravila je plemenita gospa sv. Jožefa za svojega hišnika, in pobožna ustanovitev se je obnesla.“

Škoda, da naš škof Tone ni vedel, kako izboren hišnik je sv. Jožef, gotovo bi ga bil najel za svoje zavode, ker o sv. Stanislavu dosedaj še ni znano, da bi znal posebno dobro gospodariti v zadoženih hišah.

Iz malomestne občine. Zapan nekega malega mesta na Nemškem je predlagal v občinskem svetu: „Gospoda moja, naš stari policijski stražmešter Greifer je z ozirom na svojo starost prosil za odpust in za primerno drugo mestno službo. Predlagam, da mu damo službo nočnega čuvaja. Vseled svojega dolgoletnega zvestega delovanja pač zasluži mirno službo.“

Otroški minister. Na Angleškem snujejo z vso resnobo zakon, da se ustanovi nova ministrska služba za otroke. Edina skrb bodočega ministra bo, skrbeti za otroke v moralnem, socialnem in vzgojvalnem oziru. „Narodna družba za obrambo otrok pred nasilstvi“ se posebno goreče zavzema za novo ministrstvo ter pravi v svoji okrožnici, da ima Angleška že ministra za svinje, govedo in žito, zato bi pač mogla plačevati tudi ministra za otroke.

Paganini in fjakar. Sloveči goslar Paganini je moral neki večer iti v Parizu v veliko opero, da priredi koncert na G-struni, s čimer je zaslovel po vsem svetu. Ker se je bil nekoliko zakasnil, skočil je v fjakarski voz, dasi je bil sicer skop ter je vedno hodil peš. Ko ga je pripeljal fjakar pred gledališče, zahteval je 10 frankov. „Kaj,“ je zavpil Paganini, „ali ste znorili? 10 frankov za pet minut?“ — „Vem, da je nekoliko mnogo,“ je odgovoril voznik, „toda kaj je 10 frankov za človeka, ki samo na eni struni zasluži tisočake.“ Paganini pa je zahteval cenik ter odšel le toliko, kolikor je bilo vozniku predpisane ter pristavil: „Kadar se bodeate tako izurili, da bodeate vozili samo na enem kolesu, pridite k meni in izplačal vam bom 10 frankov.“

V štirih dneh iz Evrope v Ameriko. Sloveči ameriški arhitekt Louis Nixon, ki je izdelal že več narčtov za najboljše ladje ameriške mornarice, naznanja, da je dobil ravnokar patent za nov ladjin stroj, ki bo omogočil vožnjo iz Evrope v Ameriko v štirih dneh. Najprej bo konstruiral v ta namen razdiralko torpedov, ki je naročena od neke tuje veleisle, baje Rusije, potem pa zgradi večjo ladjo s strojem 30.000 konjskih sil, da izvede štiridnevno vožnjo v Evropo. Tudi to ladjo je naročila neka evropska veleisla.

Statistika ruskih žrtev. Ruski list „Perelom“ je priobčil statistiko žrtev revolucije od februarja 1905. do novembra 1906. V tem času je bilo umorjenih in težko ranjenih 67 gubernatorjev in mestnih načelnikov, 372 policajev in polic. častnikov, 347 policijskih agentov, 47 orožniških častnikov, 124 častnikov redne vojske in garde, 382 vojakov, 215 uradnikov, 53 duhovnikov, 72 trgovcev, 117 tovarnarjev, 72 bankirjev, skupno 2110 oseb. V tem času je bilo ubitih in ranjenih 32.706 drugih oseb.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 3. aprila. Deželni zbor tržaški se zaključi v petek.

Dunaj 3. aprila. Dan cesarjevega odpotovanja še vedno ni določen, vendar se sodi, da cesar pred 16. t. m. ne bo odp toval.

Dunaj 3. aprila. Stavka pekovskih pomočnikov pojema rapidno. Danes je že bilo svežega peciva v izobilju.

Praga 3. aprila. Deželni odbornik Zdiarsky se je odpo- vedal deželnemu odborništvu. Brez dvoma se je to zgodilo, ker se je Zdiarsky ustrašil konsekvence svojih proti umrlemu dr. Gregru izrečenih krivičnih obdolžitev.

Sofija 3. aprila. „Dan“ prijavlja pismo nekega bolgarskega viskošolca v Zagrebu glede morilca ministrskega predsednika Petkova. V pismu je rečeno, da je bil morilec nevaren klativ tiz, ki se je izdajal v raznih ameriških in evropskih mestih za ruskega revolucionarja. Verjeli so mu zlasti v Ameriki, kjer so razni listi prinesli celo njegovo podobo.

Pariz 3. aprila. Za jutri je sklican ministrski svet na sejo, v kateri sklene, kako postopati proti učiteljem, ki so pristopili delavskim sindikatom, katerim je pripoznana koalicijska pravica, torej pravica stavke, in ki so se pridružili socialno revolucionarni stranki.

Rnjizvestnost.

— „Slovenski Sokol“ ima v št. 3. naslednje vsebino: 1. Zakaj te lovimo? 2. Priprave tekmovalcev k zletu. 3. Vestnik slov. Sokolstva.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka.** Meseca marca t. l. se je vložilo pri „Ljubljanski kreditni banki“ na vložne knjižice in na tekoči račun 1.591.636 K 65 v, vzdignilo pa 1.583.104 K 17 v. Skupno stanje vlog je bilo koncem marca t. l. 6.871.568 K 06 v.

— **Obrtno pomožno društvo** registrirana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani je imelo v mesecu marcu 1907 171.200 K 47 v, denarnega prometa, in sicer je bilo dohodkov 86.064 K 73 v, stroškov pa 85.135 K 74 v. Končno stanje posojil znaša 346.209 K 17 v, stanje hranilnih vlog pa 267.583 K 93 v.

— **Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice,** reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z dnem 31. marca 1907. Aktiva: Gotovina 5223 K 49 v, posojila 9.455 271 K 15 v, naložen denar 1.612.918 K 17 v, zadržani dom 205.541 K 38 v, zadržani hiši 136.614 K 77 v, vrednostne listine 400.361 K 75 v, prehodni zneski 2214 K 28 v, inventar 5378 K 24 v, zaostale obresti 31. dec. 1906 89 145 K 36 v. Pasiva: Deleži 26.162 K, hranilne vloge 11.727.839 K 62 v, rezervna zaklada 180.784 K 86 v, pokojniški zaklad 19.749 K 45 v, predplačane obresti posojil 31. dec. 1906 42.317 K 01 v. Upravno premoženje 12.007.445 K 10 v. Denarni promet 13.746.854 K 13 v.

— **Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu marcu 1907 je 278 strank vložilo 150.335 K 41 v, 180 strank vzdignilo 76.029 K 49 v, 5 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 72.950 K, stanje hranilnih vlog 1.520.986 K 78 v, stanje hipoteknih posojil 1.161.930 K 09 v, denarni promet 454.015 K 16 v.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu marcu 1907 je 252 strank vložilo 59.531 K 79 v, 245 strank vzdignilo 51.774 K 14 v, 21 strankam se je izplačalo posojil 28.460 K, denarni promet 590.892 K 40 v.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu marcu 1907 je 221 strank vložilo 108.946 K 12 v, 257 strank vzdignilo 82.001 K 20 v, torej več vložilo 26.944 K 92 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 28.100 K — v, 249 menic se je eskomptovalo za 86.934 K, stanje vlog 2.987.754 K 57 v, denarni promet 458.207 K 78 v. Vseh strank je bilo 1037.

Poslano.*

G. **Hans Röger** jun., ravnatelj gl. zastopstva ces. kr. priv. Assicurazioni Generali

v Ljubljani.
Meseca februarja t. l. sem govoril z g. Zupanom Jožefom v gostilni pri »Levici«; pogovarjala sva se med drugim tudi o Vaši osebi. Rekel sem g. Zupanu, kakor sem že večkrat in opetovano omenjal, da ste Vi velik poštenjak, in rekel med drugim, da ste goljuf, slepar, in da naj on (g. Zupan) to Vam pove.

Nekaj dni potem me je srečal g. Zupan v družbi drugih gospodov, me ustavil in povedal, da je on moje laskave izraze povedal Vam, a Vi ste se tem primkom izmuznili z besedami: »Auf die Worte eines Zuchthäuslers reagiere ich nicht.«

Ker Vam radi tega gotovo ni znana beseda »Zuchthäusler« in nje pomen, hočem naslednje Vam v poduk in cenj. občinstvu v zabavo in presodek predložiti, da potem premisljujete, komu bolje pristojajo od Vas dami primerek »Zuchthäusler«, meni ali Vam.

28. April 1903.

Wohlgeboren Herr Hans Röger jun., Director der Haupt-Agentenschaft der k. k. priv. Assicurazioni Generali Laibach.

Ihren werthen Conto-Corrent habe ich erhalten, aus welchem ich ersehe, dass jetzt die letzte Zeit fast gar keine Provisionen gutgeschrieben werden. Ob die Leute nicht zahlen oder ob absichtlich die Provisionen nicht gutgeschrieben werden, weiss ich nicht.

Ich will zwar Niemanden verdächtigen, aber nur ordnungshalber würde ich ersuchen um eine Aufklärung, denn, dass ich schon Provisionen verloren habe, die ich weiss nicht in wem seine Tasche geflossen sind, ist nachweisbar, diesmal aber werde ich von meiner, mir blutig verdienten Provision, nicht einen Heller kürzen lassen.

Ich will nur nebenbei bemerken, dass Sie sich gut erinnern werden, dass ich seinerzeit Herrn Dr. Jenko Ihnen aufmerksam gemacht habe wegen der Unfallversicherung. Sie haben damals gesagt, jeder bekommt die halbe Provision, (Sie und ich); ich habe mich öfters angefragt, was eigentlich mit

Herrn Dr. Jenko ist, habe aber immer die Antwort bekommen, er hätte die Polisse nicht eingeklärt.

Durch Zufall habe ich selber gesehen, dass Herr Dr. Jenko einen Schaden erlitten hat, und ihm auch derselbe liquidirt worden ist, die Provision haben Sie sich eingesteckt.

Ein Thor, der sich den Namen Director gibt, dürfte mit Provisions-Vertheilungen etwas correcter vorgehen.

Ich wüsste Ihnen zwar noch einiges zu sagen, aber ich will abwarten, wie sich eigentlich mit meiner Abrechnung noch gestalten wird.

Wie gesagt, ich will Niemanden verdächtigen, aber die Überzeugung lernte mich, dass man vorsichtig sein muss, und es wäre mir auch angenehm, wenn wir in Frieden unserem Ende entgegenkommen möchten.

Ich werde auch dieselben Parteien, wo die Provision nicht eingeht, besuchen, und werde die Parteien selber fragen, ob Sie gezahlt haben oder nicht.

In Erwartung einer baldiger Aufklärung zeichnet

Achtungsvollst

Leopold Grünfeld, Oberinspector.

Predležee pismo je prvo, katero sem Vam pisal, v nadi, da Vi stvar pošteno poravnate in uredite, a motil sem se; odgovor, katerega sem od Vas prejel, kaže Vašo popolno samohlepnost in aroganco, glasi se:

29. April 1903.

Herrn Leopold Grünfeld Laibach.

Ihre Zuschrift von gestern folgt anbei zurück mit dem Bemerken, dass wir mit Leuten Ihres Schlages nicht im directen Verkehr zu stehen wünschen.

Die Provisionen werden Ihnen wie immer nach Eingang der Prämien gutgeschrieben. Sollten Sie weitere Auskünfte hierüber benötigen, so sind wir bereit, dieselben einem bevollmächtigten Rechtsfreunde oder eventuell bei Gericht zu ertheilen.

Achtungsvoll

Die Hauptagentenschaft Laibach — der k. k. priv. Assicurazioni Generali in Triest. In Vollmacht:

Röger.

Na to Vaše ljubeznivo pismo, od katerega ste gotovo pričakovali, da me vrže znak, pisal sem glavnemu ravnateljstvu družbe, katere ima tako imeninega reprezentanta v Ljubljani kakor ste Vi, v Trst, in se glasi:

10. Mai 1903.

Löbl. Central-Direction der k. k. priv. Assicurazioni Generali Triest.

Ich theile Ihnen mit, dass ich am 28. April 1903 Ihrem angeblichen Director Herrn Röger geschrieben habe, was eigentlich mit meinen sperativen Provisionen ist. Herr Röger hat mir nur einen kurzen Brief geschrieben, in dem er mittheilt, dass er mit mir nichts zu thun haben will. Da ich schon öfters Provisionen verloren habe, die sich Herr Röger eingesteckt hat, so bin ich zur Überzeugung gekommen, dass es Herr Röger auch diesmal abgemünzt hat, mich womöglich zu verkürzen und für seinen Sack zu arbeiten.

Ich wollte der löbl. Direction nicht anzeigen, was für einen Menschen sie bei sich hat, da aber er es hinausfordert, so bin ich gezwungen, bios eine kleine Skizze über seine Lumpereien zu geben, wo ich zu jeder Stunde bereit bin, den Beweis anzutreten. Nämlich Herr Röger hat die Gewohnheit, wenn ein Bezirksagent einen Antrag einschickt, diesen vom Herrn Zupan oder von Herrn Nučič abschreiben zu lassen, dann wird der Name hingefälscht und der Antrag der Direction vorgelegt. Der Bezirksagent bekommt laut Abmachung der Hauptagentenschaft 1%, und den anderen 1/2% steckt Herr Röger in seine Tasche ein, somit betrügt er die Gesellschaft bei je K 1000 um K 5.

Weiters geht Herr Röger liquidiren, wie es öfters in Sommer passiert, so fährt er mit dem Zug III. Classe, ist schon zu Mittag zu Hause, verrechnet der Gesellschaft den Fiacier 8—9 Gulden und die Diäten für den ganzen Tag. Damit ihm die Gesellschaft auf den Schwindel nicht daraufkommt, lässt er die Briefe für die Direction von Herrn Lenček und Herrn Loretto unterschreiben, für die Parteien aber unterschreibt er selbst.

Weiters ist Herr Röger im Sommer zu zwei bis drei Monate in Zwischenwässern, lässt sich täglich die Post hinaufschicken, unterschreibt, schickt wieder die Post nach Laibach und somit wischt er der Gesellschaft die Augen aus, die Gesellschaft wolle meinen, dass er in Laibach ist, de facto ist er aber mit seiner Familie in Zwischenwässern. Dass Herr Röger auch in geschäftlichen Beziehungen nicht mehr sich viel auszeichnet von einem Wucherjuden, beweist folgendes:

Vor zwei Jahren kam ein Herr zu mir, ersuchte mich, ob ich ihm nicht einen Credit von K 200. — verschaffen könnte. Ich habe ihm versprochen, ging zum Herrn Röger, ersuchte ihn, ob er nicht K 200 für cca 1 Monat borgen möchte; Herr Röger sagte mir: ich borge, aber Sie müssen den Wechsel mitunterschreiben, und der betreffende Herr muss sich auf

K 5—6000 versichern, und die Provision bekommt jeder zu Hälfte — ich und Sie.

Erwähnen muss ich noch, dass mir betreffender Herr schon früher die Versicherung versprochen hat, Herr Röger hat ihm das Geld gegeben und der betreffende hat sich auch versichert, und der Herr Röger hat sich ungeniert die halbe Provision eingesteckt, der haftende Theil für die K 200. — war aber ich.

Dass ich bei Generali in Schulden gerathen bin, wie auch die anderen Herren, so ist das nur eine Schuld des Herrn Röger, denn wo es ihm nur möglich ist, einen um die Provision zu bringen, so thut er das sehr gerne.

Wollen Sie gefl. Einsicht nehmen in die Provisionsbücher, so werden Sie sehen, dass Herr Zupan durch das ganze Jahr nicht vielleicht K 500. — Provision bekommt. In den Provisionsbüchern ist es wohl ausgestellt der Posten:

Provision an Zupan von der Partei so u. so viel; oder Nučič, oder Gorjanc, bekommen thun aber die Herren de facto nichts. Den es wird noch ein zweites Provisionsbuch geführt, welches Herr Loretto in seinen Schreibtisch verborgen hält, und welches nicht an das Tageslicht kommt, im Falle ein Beamter in Laibach weilt, nur wenn ein gewisser Herr Rieckhoff kommt, vor dem wird nicht so Geheim gehalten, weil er ein guter Duzfreund zum Herrn Röger ist.

Auch werden öfters Schriften, die zurückbleiben wegen der Faulenzerei des angeblichen Herrn Directors, an Herrn Rieckhoff eingeschickt und nicht an die Direction.

Auch bitte zur Kenntnis zu nehmen, dass ich ja Ihren angeblichen Director schon längst hätte der Staatsanwaltschaft ausliefern können, indem der saubere Patron die Gewohnheit hat, fremde Briefe zu öffnen, durchzulesen entweder vernichten, oder wenn er es für gut befindet, demjenigen zu geben, wobei ich ihm schon einigemal ertappt habe.

Das ganze hier angeführte ist eine Kleinigkeit, ich könnte Ihnen aber ganze Bücher über seine Lumpereien schreiben.

Wenn es mir nicht um die Gesellschaft leid wäre, welche eine sehr coulaute und ehrliche ist, so hätte ich schon längst den sauberen Herrn der Öffentlichkeit preisgegeben, da aber darunter auch ehrliche Leute leiden, so habe ich das unterlassen und erwarte, dass ihn hoffentlich die Gesellschaft selber für sein Thun und Treiben zur Verantwortung zieht.

Auch bin ich bereit in Gegenwart Ihres angeblichen Directors das, was hier, ist zu wiederholen, und nicht nur das, sondern noch viel Ärgeres, denn ich wäre bestimmt gerne bei der löbl. Gesellschaft geblieben, wenn nicht solche Falotrien Ihr angeblicher Director getrieben hätte.

Letztere Zeit konnte er mich nicht leiden, weil ich ihm öfters seine Lumpereien vor die Augen geführt habe.

Ich sende, wie verabredet wurde, jeden Ersten die schuldigen K 30, bekomme gewöhnlich als Bestätigung einen Wisch, der einem Conto-Corrent gleich sehen soll, erst wenn ich 2—3mal urgire.

Als ich von der löbl. Direction K 400 — auf meine Polisse ersucht habe, und dieselben bekommen, ist mir die Polisse eigenmächtig gepfändet worden, ich weiss nicht, ob seitens der Hauptagentenschaft oder seitens der Direction; da aber die eigenmächtige Pfändung nach dem Strafgesetz nicht erlaubt ist, so hätte ich ja auch eine Anzeige erstatten können, was ich jedoch unterlies.

Damit wir aber einmal fertig werden, und ich nichts mehr mit Herrn Röger zu thun haben will, so ersuche ich die Provisionen, die ich habe, und da ich ja auf die Polisse durch 3 Jahre K 714.60 gezahlt, Kronen 400 erhalten habe, so wollen Sie gefl. meine Schuld löschen und meine Polisse behalten, damit wir ein für allemal die Sache erledigt haben, denn die Schulden, die zu decken sind, habe ich mir durch meine 5 jährige Dienstzeit bei der Ersten Österreichischen, und bei der löbl. Generali zugezogen, und so glaube ich dass es recht und billig sein wird dieselben zu streichen.

Wenn aber die löbl. Direction noch welche Informationen über Ihren angeblichen Director braucht, so bin gerne bereit Ihren Wunsch zu erfüllen, auch werde ich nie ermangeln, Ihre werthe Gesellschaft, wo es natürlich für unsere keinen Schaden macht, zu empfehlen.

In Erwartung einer baldiger Antwort, zeichne

Hochachtungsvoll

Leop. Grünfeld.

Na to pismo nisem prejel nobene odgovora, kar je samo ob sebi umljivo, ker Vam je slavna direkcija istega gotovo vpsolala, in vi ste se zopet po svoji umazani navadi oprali, tudi je mogoče, da Vam je pomagal Vaš še prej omenjeni prijatelj. In ker odgovora ni bilo, pisal sem generalnemu tajniku družbe sledeče pismo:

An Wohlgeboren Herren N. Richetti

General-Secretär der k. k. priv. Assic. Generali Triest

An 10. d. M. schreib ich der löbl. Central Direction mein Schreiben, bleib jedoch bis heute ohne Erledigung. Darum denke ich, dass dieses Schreiben verloren gegangen ist, und sende Ihnen beiliegend die Copie.

Ich habe in beiliegende Copie einige Details über Ihren Herrn Röger geschrieben, was aber kaum ein Zehntel ist, und habe noch vieles in Reserve, ich bin bereit jeden Tag den Wahrheitsbeweis anzutreten.

Ich ersuche daher um eine umgehende Antwort, wenn ich aber wieder keine Antwort erhalten sollte, bin ich gezwungen, den Brief zu veröffentlichen. Achtungsvoll

Leop. Grünfeld.

Temu pismu sem priložil kopijo pisma na glavno ravnateljstvo. Nekaj dni potem sem dobil od g. dr. Furlana, odvjetnika v Ljubljani, pismeno povabilo, naj pridem k njemu v pisarno, kateremu vabilu sem se tudi odzval. Ob skoraj istem času ste šli Vi v Trst, kamor Vas je poklicalo glavno ravnateljstvo.

Dr. Furlan me je prišel k njemu, začel obdelavati, rekši, da hočem jaz iz Vas izsiliti kak denar, »Erpressung«, in delam radi tega proti Vam, kar sem seveda odločno zavrnil. Omenil sem le, da mi je na tem, dobiti svoj prav, ker se ne dam nikomur odirati ali še celo goljufati. Moj odločni nastop je vplival na g. dr. Furlana, kateri je iz mojega izvajanja izprevidel, da imam prav, in me potem mirno poslušal. Ko me je še vprašal, ali imam dobre dokaze za moja navajanja, in sem mu jaz tudi to kot sigurno potrdil, stavil mi je predlog, naj se poravnam.

Da bi se bil iznebil daljnih prepirov, pritrdim sem njegovemu predlogu. Poravnava naj bi bila taka, da bi jaz podpisal, da sem vse, kar sem pisal in govoril, storil nepremišljeno, in v razbujanosti, da prekličem vse razšalitve, obenem mi tudi ravnateljstvo izbriše ves moj dolg.

Ker pa jaz sam sebe kot lažnika nisem hotel izpostavljati, zavrnil sem to ponudbo in rekel, da se jaz ne bom več pogajal, vendar ako mi direkcija popusti moj navidezni dolg, ne bodem nikdar omenjal te stvari in pustil Vas v miru. Le, ako bi Vi mene kje opravičili ali o meni govorili v slabem tonu, smem se zopet poslužiti svojega prava, in Vas enkrat za vselej pokazati sлавnemu občinstvu v pravi luči.

Ta svoj namen sem tudi držal, in bi se gotovo za Vašo osebo ne bil nikdar več zanimal, da ni nanesel slučaj, da ste Vi g. Viktorju Morro glavnemu zastopniku graškega zavarovalnega društva, ob priliki se izrazil, da sem Vas jaz pri dr. Furlanu prosil odpuščenja, sicer bi bili Vi mene dali zapreti. Ker se jaz, kakor sem že rekel, ne pustim od Vas blatiti, pisal sem Vam in glavnemu ravnateljstvu sledeči pismi:

11. Oktober 1906.

An I. C. Röger, angeblichen Director

Laibach.

Ich habe durch Herrn Viktor Moro erfahren, dass Sie sich brüsten, dass ich beim H. Dr. Furlan widerrufen habe die Briefe, die ich gegen Ihre Lumpereien der Direction und Ihnen geschrieben habe —

Dass das eine Lüge ist, Zeuge Herr Dr. Furlan. Warum soll ich widerrufen die Wahrheit?

Sie haben meine Briefe spoluert — Sie haben bei Provisionen betrogen — Sie haben Namen gefälscht — Sie haben die Direction bei der Spesen-Spezifikation betrogen etz. mehrere Lumpereien angestellt.

Sie Ehrenmann! Warum klagen Sie nicht. Sollten Sie sich erfreuen, noch einmal zu Jemanden sagen, das ich was widerrufen habe, so werden Sie mit meiner Hundepeitsche Bekanntschaft machen.

Mit gebührender Achtung

L. Grünfeld.

11. Oktober 1906.

Löbl. Central-Direction der k. k. priv. Assic. Generali Triest.

Ich bin am 1. Jänner 1903 aus

Ihren v. Diensten getreten, habe am 10. Mai 1903 an Sie, und 24. Mai 1903 an Herrn Generalsecretär ein Schreiben gerichtet, jedoch blieben beide unbeantwortet. Ich wurde zum Herrn Dr. Furlan gerufen, die Briefe wurden mir vorgelegt, ich wurde gefragt, ob ich der Schreiber derselben bin, was ich bejahte. Herr Dr. Furlan hat mir zugesprochen, ich soll die Briefe widerrufen, was ich absolut nicht gethan, indem ich die Beweise habe. Ich wollte die Briefe in den Zeitungen veröffentlichen, habe es aber nicht gethan, indem ich die Gesellschaft wegen eines solchen Menschen nicht in den Kotz ziehen wollte. Gestern habe ich erfahren, dass sich Ihr angeblicher Director erfreut hat zu sagen dem Herrn V. Morro, Hauptvertreter der Grazer Wechelseitigen Brandschaden-Anstalt, dass ich die Briefe widerrufen habe, was

jedoch eine Lüge ist, — Zeuge Dr. Furlan.

Ich theile ihnen das mit, damit Sie sich überzeugen können, und sich beim Dr. Furlan anfragen können, denn vielleicht hat Sie Ihr angeblicher Director angelogen, dass ich widerrufen habe, und dass er infolgedessen von der Klage zurückgetreten ist. Achtungsvoll

L. Grünfeld.

Naznanjam tedaj sлавnemu občinstvu, da jaz dosedaj vse, kar sem proti Vam kdaj rekel, govoril, pisal, vzdržujem popolnoma, in ako Vam je drago — bodem še vse popoln, in dokazal. Iz vsega je razvidno, kako velik poštenjak da ste, in iz vsega se lahko posname, komu bolje Vaš izraz »Zuchthäusler« pristojajo: meni ali Vam. Družba Assicurazioni Generali v Trstu je lahko na svojega ljubljanskega reprezentanta ponosna. S tem za enkrat končam in se Vam kot največjemu poštenjaku klanjam. 1107

Leopold Grünfeld

višji nadzornik.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebivanja in vsem naslednjim mnogega sedenja in napornega duševnega dela je prav neobhodno potrebno do mace zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz-prasek«, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnovajeno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI, Tuchauben 9. V lekarnah na dežel je izrecno zastavati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znanko in podpisom 3 16—5

FRANC JOZEFOVA

grenka voda.

Izvrstno odvajalno sredstvo.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

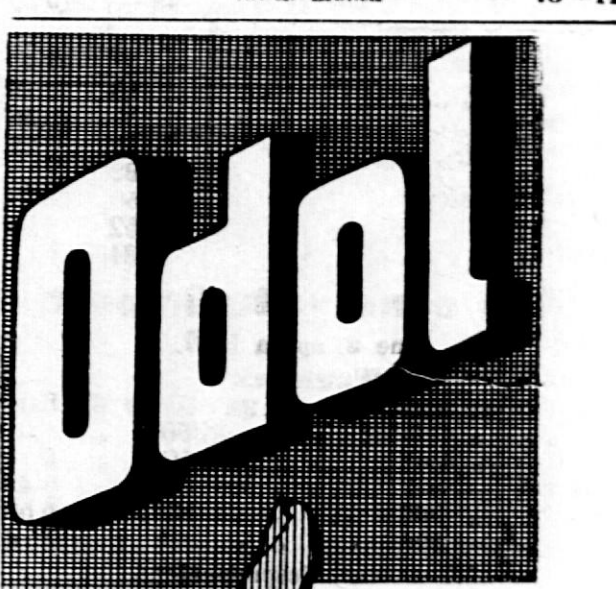
Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinel. vin, specijalit., najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, R. sljva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega imbil. mostu 10—14

1048—3

Zapopadite

neskončno važnost prav posebnega

učinka Odola: Med

tem ko druga ustna in zobna čistila nenknejejo samo tisti mali bip, ko se izplakujejo usta, ima Odol izrazito trajen učinek, ki se razteza še daleč čez čas, ko smo si čistili zobe.

O tem pozneje in trajnem učinku so se napravili prav zanimivi znanstveni poizkusi, ki so dokazali soglasno, da ta specifična lastnost Odola zabranjuje razvijanje gnitja v ustih in zatorej deluje proti razpadanju zob.

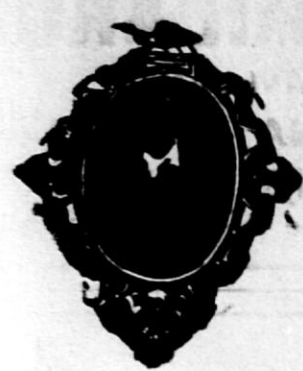
Kdor Odol rabi dosledno vsak dan, po sedanjem stanju znanosti najbolje neguje zobe in usta.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metodai: Gospa Marija Kalster v Logatcu K 6 — mesto venca na krsto g. Jospine Tollazzi. Srčna hvala!

Za »Učiteljski konvik«: G. Rudolf Schiller, učitelj v Črnomlju K 10 —, povodom poravnave častne zadeve z gosp. Ant. Kuder. Lepa hvala! Vsoto smo izročili g. Dimniku.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvu odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

pod nadzorstvom c. kr. avstrijske in angleške vlade.
C. kr. avstrijska vlada je v varnost avstrijskih zavarovalcev priznala

K 33,743.421.70.

Izvod iz poročila glavne skupščine dne 17. maja 1906 v Londonu.
1. Splošni prejemki za l. 1905 K 22,677.80
2. Splošna aktiva dne 31. dec. 1905 223,617.069
3. Izplačane police 618,023.084
4. Splošni presežek dne 31. dec. 1905 7,223,290

Poraba presežka:

Dobiček zavarovalcem K 5,295.843
Dividende in obresti 726.875
Nadaljnja rezerva za eventualno znižanje obrestne mere 1,200.872
K 7,223,290

3094-9

Novi tarifi z ngodnimi kombinacijami (zavarovanje življenja pokojnine in otrok) oddaja zastoj in poštne prosto.

Generalno zastopstvo v Ljubljani, na Franc Jožefovi cesti št. 17 pri
GVIDONU ZESCHKO

Osebe, ki se hočejo poslužiti svojih dobrih zvez in ki so sposobne za nabiranje zavarovanj v mestu in na kmetih, se takoj nastavijo s stalno plačo in provizijo.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

00 106 14

Šivalni stroji

za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“

Nikdar se ustaviti

— to je moje stalno stremenje. Zaradi posebnih prednosti pri izdelovanju perila morem naročila za damsko in moško, otroško in posteljno perilo v prav kratkem času izvrševati vrlo dobro in ceno. Cenjene dame naj se o lepi izvedbi in nizki ceni perila prepričajo samo z enim poizkusom in gotovo ostanejo naročnice še naprej. Kjer pa izdelujejo perilo doma, tam priporočam svoje dobro platno, bombažasto blago, švicarske vezenine, namizne prte, serviete, kavne garniture, brisače, žepne robce itd. Nogavice moške in ženske po prav nizkih cenah, bluže, modrci, ovrtnice se razprodajajo prav ceno.

Z odličnim spoštovanjem

1080-2

ANTON ŠARC

specialna trgovina za belo blago
in nevestinske opreme
na Sv. Petra cesti št. 8.
Šivalnica na Sv. Petra nasipu št. 7.
Čistilnica za perilo
v Kolodverskih ulicah št. 8.

Umetni mlin

z manjšim posestvom na Korotkem, na prav primerem kraju tik železniške postaje, se iz proste roke takoj proda.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

1108-2

Sive koroške kose

izdeluje
tovarna
za kose

Karel Zeilinger

v Himmelbergu
iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 819-8
Cene in vzorci kos se pošiljajo na zahtevanje franko.

Vid Bratovž

Sv. Jakoba nabrežje 25

priporoča cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele kakor tudi ženinom in nevestam 206-14

svojo veliko zalogo razno vrstnega

pohištva
po najnižjih cenah.

Kdor zemljišče kupčijo

vsake vrste

kakor tvornice, hiše, vile, zemljišče, pensionate, graščine, mline, opekarnice, hotele, gostilnice, kmetaka posetva rad prodal hitro in diskretno ali rad najel nanja posojilo, naj se le najprej zaupno obrne na prve vrste strokovno strogo rečno in

največje podjetje
Mednarodni kupčijski kurir
(Internaz. Geschäfts-Courir)
v Gradcu, Elisabethstrasse 6.

Zastopstva po vseh deželah Avstro-Ogrske in po sosednjih državah. Uradnik je takoj na mestu in če je treba brezplačnega obiska zaradi natančnejše domnitve in ogledanja, prosimo za takojšnje obvestilo. 58-38

Pred nakupom
si oglejte velikansko
sukneno zalogo
R. Miklauca
v Ljubljani, Spitalske
13 ulice št. 5.
Ostanki pod ceno!

Št. 4380.

1117-1

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrož. zdravnika v Trebnjem.

Š to službo je združena plača 1400 K in aktivitetna doklada 200 K. Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do 15. aprila 1907 ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neoma dečevano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
dne 30 marca 1907.

Pozor!

Restavracija „NARODNI DOM“ v Ljubljani.

Toči se:

Salvatorsko črno pivo iz delniške pivovarne Žalec-Laški trg, . . . vrček 24 vin., čaša 16 vin.
Plzenjsko pivo . . . „ 26 „ „ 18 „
Dolenjski cviček in beli završčan iz Zajčeve kleti.
Sprejemajo se naročniki na kosilo in večerjo.
Izvrstna meščanska kuhinja. Cene zmerne.
Za mnogobrojen obisk se priproča

1076-8

Emil Keržičnik, restavrador.

Pozor! Na željo se pošlje Salvatorsko pivo v steklenicah na dom.

V letu 1856. ustanovljeni

denarni zavod

obrnega pomožnega društva

registrirane zadruge z omejenim poročtvom 47-20

v Ljubljani, Židovske ulice 8

sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od 9.—12. ure dopoldne ter od pol 3. do pol 6. ure popoldne s 4¹/₂%, brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike društvo samo plačuje.

Rezervni sklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša K 126.305.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.
7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
11-30 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.
8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta, Kočevja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Gorice c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Linca, Prage, Dunaja zahodni kolodvor.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja.
4-30 popoldne. Osebn. vlak iz Selctala, Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel.
8-35 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.
11-34 ponoči. Osebn. vlak iz Pontablja, Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.) (Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v složbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josefa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Karlůvi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Ogrigorad, broš. à 20 kr.
Turgenjev: Otel in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Triebitsky: Mladina inš. Roman, broširan à 70 kr.
Po nižji ceni priporočam: Fran Kocbek, Prigovori, prilike in reki. Prig. 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat nomenis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Rame pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovenske gledališče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

Raslinška mast
Vegetal
Najčistejša kakovost.
Dobi se povsod.
VREDNOSTNI DODATKI NA VSEH ZAVOJIH
Glavna založa „Vegetal“: BERNHARD SCHAPIRA, Dunaj, III 2.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši deli kafešni
trgovini in v vsaki kavarni.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Številka telefona 210.

priloga slavemu občinstvu in spoštovanemu
gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Mitra ženitev!

Čimprej po Veliki noči bi se rad oženil vdovec, 42 let star, čvrste postave, izobražen, z dobro idočo gostilniško obrtjo in drugimi dobrimi dohodki, posestvom itd., z izobraženo, dobrosrčno gospodnjo ali vdovo brez otrok, ki ima veselje do obrti in ljubozen do ljubkih otrok.

Ponudbe do 10. aprila, če mo- goče s fotografijo, pod „Mitra že- nitev“ na upravnishvo „Slov. Narod.“

Tajnost strogo zjamčena.

Samo pristna

goriška

in različna vina

se točijo najceneje

Goriškem vinotoku

Ljubljana

Stari trg 13.

Lepo stanovanje

s tremi sobami, sobo za služkinjo, kuhinjo in s pripadki, se odda radi preselitve takoj ali s 1. majem t. l. Istotam se proda tudi nekaj pohištva.

Izve se: Simon Gregorčičeva ulice št. 11, pritlično, (nasproti dež. vlade).

Zaradi opustitve trgovine

prodajajo

moške in damske čevlje

dokler bo kaj zaloga, izredno ceno. Najboljše in najsolidnejše blago samo lastni izdelek. Tudi se proda vsa

prodajalniška oprava.

Jernej Žitnik

v Ljubljani, Kongresni trg.

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana.

Stari trg šte. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

Cene zmerno.

Mlad trg, pomočnik

več manufakturne in mešane stroke, želi premeniti službo do 1. aprila.

Ponudbe se prosijo pod „For- tuna“, poste restante Lož pri Rakeku.

Lepa priložnost!

Napredaj je v lepem prometnem kraju na Gorenjskem

kmetska gostilna

z vsemi koncesijami, zvezana s trgo- vino mešanega blaga.

Ceno in druge podrobnosti po e lastnik, naslov pa upravništvo „Slov. Naroda“.

V lepem kraju na Gorenjskem, kamor hodi poleti mnogo turistov in letoviščarjev, se proda

hiša

z gostilniško koncesijo in mnogo sobami za tujce, ki se poleti vse lahko oddajo. Tudi se daje v najem pro- dajalnice z mešanim blagom s pravico za žganjetoč. Prostor so lepi.

Več pove uprav. „Slov. Naroda“

Važno za p. n. urarje, dra- guljarje in galanteriste!

Zahtevajte originalne angleške

double-verižice

patent E. G. za gospode in dame, najf. oblika, prekrasna izviritev, zjamčeno trajna noša po silno nizkih cenah pri

EDVARDU GOLDBERG

v Pragi III, Korngasse šte. 48 nova.

Velezaloga zlatnine in srebrnine.

Izbire in vzorci so drage volje, poštnine presto na raz- pologo, in se dopoljujejo takoj.

Za prvo pošiljatev prosim referenc.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peč, ponudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“

(Strangfalzziegel)

„Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najlčnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Sprejmejo se zastopniki.

avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt

(prej banka L. C. Luckmann)

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 9.

Delniška glavica in rezervni zakladi kron 183.000.000 —

1106-1

se peča z bančnimi in menjalnimi operacijami vsake vrste, kakor: z nakupovanjem in s prodajo tuzemskih in inozemskih rent, zastavnih pisem, dolnic, srečk, valut in deviz, priskrbuje in deponuje žemtovanijske kavelje, prav tako tudi službene kavelje in vadije za udeležbo pri ponudbah, prejeme v hranitve in varstvo vrednostne papirje ter oskrbuje za njih uprave in revizijo pri izrebanjih, zavaruje srečke proti kurzni izgubi, vnočuje kupone in izrebane vrednostne papirje pri svoji blagajni, dovoljuje predujme na vrednostne papirje in sprejema borzna naročila za tuzemske in

inozemске borze, prejeme vloge za obrestovanje proti vložnim knjižicam na tekoči račun in na giro-konto ter dovoljuje imetnikom takih računov da smejo tudi z vso svojo imovino razpolagati, izdaja obrestonome blagajniške liste, dovoljuje kredit na tekoči račun, eskontuje v tuzemstvu in v inozemstvu izplačne menice, ter jih prejeme za inkasovanje, prepušča plačilna nakazila, izdaja kreditna pisma za vse kraje tuzemstva in inozemstva, daje vestna navodila za nalaganje vsake glavice.